

2.	Βασικά Θέματα σχετιζόμενα με την Ανάπτυξη της Παραγωγικής Ικανότητας στις Χώρες Εταίρους
----	---

2.1	Προσπάθειες για μείωση της φτώχειας, προσανατολιζόμενες προς τον στόχο όπως το έτος 2015 συντελέσουν στη μείωση κατά το ήμισυ του ποσοστού των ανθρώπων που ζουν στα όρια της φτώχειας
-----	---

Ο κόσμος συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα φτώχειας. Από τα 6,1 δισεκατομμύρια του παγκόσμιου πληθυσμού, 2,8 δισεκατομμύρια, σχεδόν δηλαδή οι μισοί κάτοικοι του πλανήτη, ζουν με λιγότερα από 2 δολάρια την ημέρα, και 1,2 δισεκατομμύρια, το ένα πέμπτο δηλαδή, με λιγότερα από ένα δολάριο την ημέρα. Αυτή η ένδεια συνεχίζεται μολονότι οι γενικότερες συνθήκες βελτιώθηκαν, δηλαδή και ο παγκόσμιος πλούτος αυξήθηκε, και οι τεχνολογικές δυνατότητες πολλαπλασιάστηκαν. Αλλά η κατανομή αυτής της παγκόσμιας «βελτίωσης» είναι εξαιρετικά άνιση. Το πλουσιότερο 5% του παγκόσμιου πληθυσμού διαθέτει εισόδημα 114 φορές υψηλότερο από το φτωχότερο 5%. Στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και στην Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών το κατά κεφαλήν εισόδημα κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990 μειωνόταν κατά 2,3% το χρόνο, ενώ εικοσιτρείς χώρες στην Υπο-σαχαρική Αφρική, με πάνω από το μισό πληθυσμό της ευρύτερης περιοχής, είναι φτωχότερες σήμερα απ' ό,τι το 1975.

Παρόλο που μεταξύ 1970 και 2000 ο δείκτης παιδικής θνησιμότητας μειώθηκε από 96 σε 56 ανά 1000 γεννήσεις, κάθε μέρα περισσότερα από 30.000 παιδιά πεθαίνουν από ασθένειες που μπορούν να αντιμετωπισθούν. Και κάθε χρόνο περισσότερες από 500.000 γυναίκες πεθαίνουν ως αιτιόλεσμα εγκυμοσύνης και τοκετού.

Στα τέλη του 2000, σχεδόν 22 εκατομμύρια άνθρωποι είχαν πεθάνει από AIDS και 13 εκατομμύρια παιδιά είχαν χάσει είτε τη μητέρα τους είτε και τους δύο γονείς τους από την ασθένεια. Σήμερα, περισσότεροι από 40 εκατομμύρια άνθρωποι είναι φορείς του ιού HIV. Απ' αυτούς 90% ζούν σε αναπτυσσόμενες χώρες (75% στην Υπο-σαχαρική Αφρική). Μάλιστα το AIDS επεκτείνεται με ταχύτατους ρυθμούς και στο Βόρειο ημισφαίριο και πρόσφατες μελέτες υποστηρίζουν ότι, αν δεν ληφθούν κατεπειγόντως μέτρα, χώρες όπως η Ρωσία και η Κίνα μπορεί μέχρι το 2025 να βρεθούν αντιμέτωπες με μια πανδημία ανάλογη της νοτιότερης Αφρικής.

Παρόλο που παγκοσμίως η συμμετοχή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση αυξήθηκε από 80% το 1990 στο 84% το 1998, 113 εκατομμύρια παιδιά δεν πηγαίνουν σχολείο και 60% απ' αυτά είναι κορίτσια.

Παγκοσμίως 840 εκατομμύρια άνθρωποι υποσιτίζονταν την περίοδο 1998-2000 (τα 799 εκατομμύρια στον αναπτυσσόμενο κόσμο). Παρ' όλο που ο αριθμός αυτός έχει

μειωθεί στη δεκαετία του '90 (20 εκατομμύρια λιγότεροι από την περίοδο 1990-1992), με τους τρέχοντες ρυθμούς θα χρειαστούν περισσότερα από 130 χρόνια για να εξαλειφθεί η πείνα.

Η καταπολέμηση της φτώχειας, των ασθενειών, του αναλφαβητισμού και της πείνας θα πρέπει να επιτευχθούν σ' ένα κόσμο όπου ο πληθυσμός θα αυξηθεί κατά 2 δισεκατομμύρια περίπου μέσα σε 25 χρόνια, με το 97% της αύξησης αυτής να έχει λάβει χώρα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Διάφορες μελέτες αναδεικνύουν το μέγεθος της πρόκλησης. Η αργή πρόοδος σε ορισμένες περιοχές οφείλεται κατά μεγάλο μέρος στη χαμηλή ή αρνητική οικονομική μεγέθυνση.

Το φαινόμενο της φτώχειας έχει αρνητικό αντίκτυπο στη διεθνή ασφάλεια, την ανάπτυξη και την ευημερία. Η Ελλάδα πιστεύει ότι η μείωση της φτώχειας θα πρέπει να τεθεί στο επίκεντρο της διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας. Η μείωση της φτώχειας δεν είναι δυνατή χωρίς αποτελεσματικούς θεσμούς, χρηστή διακυβέρνηση και συνετή μακρο-οικονομική διαχείριση.

Η πρόκληση της μείωσης της φτώχειας απαιτεί το συντονισμό των πολιτικών αναπτυξιακής βοήθειας τόσο στο εσωτερικό όσο και μεταξύ των δωρητριών χωρών. Κατ' αυτή την έννοια, απαιτείται συνάφεια και αλληλουχία σ' όλες τις κυβερνητικές πολιτικές των αναπτυσσόμενων χωρών που επηρεάζουν την ανάπτυξη, όπως σε θέματα εμπορίου, επενδύσεων, περιβάλλοντος, υγείας, μετανάστευσης και ασφάλειας. Συναφώς, χρειάζεται οι δωρήτριες χώρες να εντείνουν τις προσπάθειές τους και να αναλάβουν κοινά έργα, να συνδυάσουν τους πόρους τους και να συνεργασθούν. Σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια θα διαδραματίσει η συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και τους πολυμερείς οργανισμούς για την εκμετάλλευση των ευκαιριών αλλά και την αντιμετώπιση των προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης.

Χωρίς αμφιβολία η οικονομική μεγέθυνση αποτελεί τον καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο για τον περιορισμό της φτώχειας. Ωστόσο η εμπειρία από τις αναπτυσσόμενες χώρες αποδεικνύει ότι κρίσιμης σημασίας είναι η ποιότητα της οικονομικής ανάπτυξης. Έτσι, χώρες που εμφάνιζαν παρεμφερείς ρυθμούς μεγέθυνσης στη διάρκεια των τελευταίων τριάντα ετών παρουσίασαν αρκετά διαφορετικά αποτελέσματα στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Επιπλέον, το κατά πόσον η ανάπτυξη περιορίζει τη φτώχεια διαφοροποιείται όχι μόνο από χώρα σε χώρα, αλλά ακόμη και μεταξύ περιοχών της ίδιας χώρας. Για τους λόγους αυτούς, η οικονομική μεγέθυνση είναι αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη για την καταπολέμηση της φτώχειας.

Στα πλαίσια της καταπολέμησης της φτώχειας, η Ελλάδα υλοποίησε σημαντικές δράσεις, τόσο παροχής αναπτυξιακής όσο και ανθρωπιστικής βοήθειας. Στις τελευταίες περιλαμβάνεται και η παροχή επείγουσας βοήθειας σε περιοχές που βρίσκονταν σε κρίση είτε λόγω ανθρωπογενών καταστροφών (Αλβανία, Αφγανιστάν, Γιουγκοσλαβία, Ιράν και Πακιστάν [Αφγανοί πρόσφυγες]) είτε λόγω διαρθρωτικών αδυναμιών και φυσικών καταστροφών (Αρμενία, Γεωργία, Ινδία και Μογγολία).

2.2	Προσπάθειες με προσανατολισμό στόχων για την κοινωνική ανάπτυξη, κυρίως στη βασική εκπαίδευση, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και δραστηριότητες υγιούς αναπαραγωγής πληθυσμού
-----	--

Στο Ελληνικό Πενταετές Πρόγραμμα Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας (1997-2001) ο τομέας των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών καταλαμβάνει την πρώτη θέση και προγραμματίστηκε να απορροφήσει το 40% περίπου της συνολικής βοήθειας που θα χορηγούνταν. Η Ελληνική πολιτική αναπτυξιακής συνεργασίας συνεχίζει να θεωρεί ότι η ανάπτυξη του κοινωνικού τομέα αποτελεί για τις αναπτυσσόμενες χώρες επένδυση και στρατηγική επιτυχία.

Το έτος 2001 επιδιώχθηκε ένα μεγάλο τμήμα από τη δαπάνη στον κοινωνικό τομέα να διοχετευθεί σε δράσεις για την εκπαίδευση και την υγεία, στις οποίες, με δεδομένο ότι ο ανθρώπινος παράγων είναι καθοριστικός για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία.

Ενδεικτικά, ανάμεσα στις δράσεις με στόχο την εκπαίδευση που υλοποιήθηκαν το 2001, ήταν οι ακόλουθες:

- Αποκατάσταση ζημιών των δύο μεγάλων σχολείων (δημοτικό και γυμνάσιο στην πόλη Kios της Αλβανίας) και παροχή υλικοτεχνικής υποδομής για τη λειτουργία τους.
- Ανέγερση 4θεσίου δημοτικού σχολείου και νηπιαγωγείου στην Αλβανία μετά από σχετικό αίτημα της αρμοδίας Διεύθυνσης του Αλβανικού Υπουργείου Παιδείας στα πλαίσια του «Αριστοτελείου Προγράμματος Παιδαγωγικής Ανάπτυξης Αλβανίας».
- Ανακατασκευή Τεχνικής Σχολής Kai Idromeno στα Σκόδρα της Αλβανία, η οποία φιλοξενεί μέχρι 2000 φοιτητές.
- Ανακατασκευή κτιρίου εργαστηρίων της Τεχνικής Σχολής Demir Progri στην Κορυτσά.
- Βοήθεια προς την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας για την ανοδιοργάνωση και αποκατάσταση σχολικών κτιρίων.
- Παροχή υποτροφιών σε φοιτητές από πλήθος χωρών από το Υπουργείο Εξωτερικών.
- Παροχή υποτροφιών για ειδίκευση στην ιατρική από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.
- Παροχή υποτροφιών για μεταπτυχιακές σπουδές στην αγροτική ανάπτυξη σε φοιτητές από πολλές χώρες από το Υπουργείο Γεωργίας).

Εξάλλου, ανάμεσα στις δράσεις με στόχο τη βελτίωση της υγείας, ήταν και οι ακόλουθες:

- Κατασκευή του Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αργυροκάστρου και προμήθεια υγειονομικού εξοπλισμού για τη λειτουργία του (ΓΕΣ).
- Επίσκεψη και ανακαίνιση υφιστάμενου σανατορίου στο Νοσοκομείο Κασίντο του Σεράγεβο (ΓΕΣ).

- Χρηματο-οικονομική βοήθεια στην Παλαιστινιακή Αρχή για την κατασκευή Εθνικού Κέντρου Αιματολογικών Ασθενειών (ΥΠΕΘΟ).
- Χρηματο-οικονομική βοήθεια στη Ρουμανία για την κατασκευή νέας πτέρυγας στο Νοσοκομείο Emergency Hospital του Βουκουρεστίου (ΥΠΕΘΟ).
- Υποτροφίες σε αλλοδαπούς ιατρούς, που προέρχονται από χώρες κυρίως των Βαλκανίων, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής, για απόκτηση ειδικότητας σε Ελληνικά νοσηλευτικά ιδρύματα. Στόχος των υποτροφιών αυτών είναι η βελτίωση του ιατρικού δυναμικού της αποδέκτριας χώρας και κατ' επέκταση της υγείας και της κοινωνικής ανάπτυξης του πληθυσμού (ΥΠΥΓΠ).
- Διεπιστημονική συνεργασία για την αντιμετώπιση λοιμωδών νοσημάτων στην Αλβανία (ΥΠΥΓΠ).
- Παροχή ιατρικού τεχνικού εξοπλισμού σε χώρες της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής (Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Γ. Γεννηματάς»).
- Πρόγραμμα καταπολέμησης της φυματίωσης στην Αρμενία (ΥΠΕΞ).
- Κατασκευή ιατρικού κέντρου και παροχή ιατροφαρμακευτικού εξοπλισμού στο Λίβανο (ΥΠΕΞ).
- Αντιμετώπιση σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων και προμήθεια αντιφυματικών φαρμάκων στην Αρμενία (ΥΠΕΞ).
- Πρόγραμμα υγειονομικής υποστήριξης και καταπολέμησης της ιωδοπενίας στο Αζερμπαϊτζάν (ΥΠΕΞ).

2.3	Αυξημένη συμμετοχή όλων των πολιτών και κυρίως των γυναικών στην οικονομική και πολιτική ζωή, και μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων
-----	---

Η προώθηση της ισότητας των δύο φύλων ασφαλώς συγκαταλέγεται στα θετικά επιτεύγματα του αιώνα που πέρασε. Μετά από σειρά αγώνων, η γυναίκα κατόρθωσε να κερδίσει στις κοινωνίες της Δύσης την πλήρη νομική και τη σχεδόν πλήρη οικονομική και κοινωνική ισότητα με τον άνδρα. Σε πολλές όμως από τις υπόλοιπες χώρες του πλανήτη η πρόοδος ήταν μάλλον αργή και δεν βοήθησε στη γεφύρωση των τεράστιων ανισοτήτων ανάμεσα στα δύο φύλα. Για παράδειγμα, από τους 854 εκατομμύρια αναλφάβητους ενηλίκους στον κόσμο, τα 544 εκατομμύρια είναι γυναίκες.

Ιδιαίτερα μάλιστα στις πρώην κομμουνιστικές χώρες της Βαλκανικής η δεκαετία του '90 ήταν, από ορισμένες πλευρές, μια περίοδος επιδείνωσης της κοινωνικής θέσης της γυναίκας. Έτσι, σε πολλές περιπτώσεις η φτώχεια και η επέκταση της χρήσης των ναρκωτικών συνοδεύθηκαν από την ανάπτυξη ενός δικτύου παράνομης διακίνησης και εκμετάλλευσης νέων γυναικών με διασυνδέσεις σε πολλές χώρες της ανατολικής και δυτικής Ευρώπης.

Οι προσπάθειες των Βαλκανικών χωρών για την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων υποστηρίζονται από την Ελλάδα. Η Ελλάδα καταβάλλει προσπάθειες ώστε οι αποφάσεις της Δ' Παγκόσμιας Διάσκεψης Γυναικών του Πεκίνου καθώς και οι σχετικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ενσωμάτωση της αρχής της

ισότητας σ' όλες τις πολιτικές (Gender Mainstreaming) να εφαρμοσθούν το ταχύτερο δυνατό και από τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες της Βαλκανικής

Ιδιαίτερα η ΥΔΑΣ του Υπουργείου Εξωτερικών επιδιώκει να βοηθήσει μειονεκτούσες πληθυσμιακές ομάδες στις χώρες-αποδέκτες, οι οποίες, *de facto*, περιλαμβάνουν και γυναίκες. Έτσι, ο 2001 χρηματοδοτήθηκαν προγράμματα ΜΚΟ στις χώρες της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών και της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης για την κοινωνική επανένταξη των γυναικών-θύματων παράνομης διακίνησης με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και στην Τουρκία για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των γυναικών.

2.4	Χρηστή διακυβέρνηση και δημόσια διοίκηση, δημοκρατική ευθύνη, προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και των κανόνων δικαίου
-----	--

Ένα μεγάλο πρόβλημα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι φτωχές χώρες είναι η ποιότητα της διακυβέρνησης (governance). Πρόσφατες μελέτες έχουν δείξει ότι η αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης, η πλημμελής εφαρμογή των νόμων, η διαφθορά, οι περιορισμοί στην ελευθερία του τύπου και οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνδέονται άμεσα με τους χαμηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης και εμποδίζουν την καταπολέμηση της φτώχειας.

Οι τομείς της ενδυνάμωσης της χρηστής διακυβέρνησης μέσω της δημόσιας διοίκησης, της προώθησης των δημοκρατικών θεσμών, της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των κανόνων του δικαίου στηρίχτηκαν με σημαντικούς πόρους και το έτος 2001.

Ανάμεσα στις δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν συμπεριλαμβάνονται μια εισφορά στο Συμβούλιο της Ευρώπης για την Πρωτοβουλία Καταπολέμησης της Διαφθοράς στις Χώρες της Νοτιο-ανατολικής Ευρώπης, η ανασυγκρότηση των οικονομικών υπουργείων στην Αλβανία, η παροχή τεχνικής υποστήριξης για τη νομική μεταρρύθμιση στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και εισφορά στην Παγκόσμια Τράπεζα για το πρόγραμμα απογραφής πληθυσμού της Αρμενίας.

2.5	Δράσεις αειφόρου ανάπτυξης, περιλαμβανομένων των στόχων των ετών 2005 και 2015
-----	---

Αειφόρος ανάπτυξη σημαίνει συσμάτωση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών αντικειμενικών σκοπών της κοινωνίας, καθώς και πιθανούς συμβιβασμούς όπου είναι απαραίτητο, ώστε να αυξηθεί η ανθρώπινη ευημερία στο

παρόν χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να αποκτούν τα αναγκαία προς το ζειν.

Η Σύνοδος κορυφής του Ρίο (1992) έθεσε την έννοια της αειφόρου ανάπτυξης σαν ένα όραμα που θα πρέπει να οδηγεί τις αναπτυξιακές προσπάθειες όλων των χωρών. Σήμερα αυτή η έννοια αποτελεί πλέον έναν από τους ευρέως αναγνωρισμένους Διεθνείς Αναπτυξιακούς Στόχους. Από τότε έχει επιτευχθεί κάποια πρόοδος στις αναπτυσσόμενες χώρες σε τομείς όπως η μείωση του επιπέδου απόλυτης φτώχειας και η ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος. Ωστόσο πολλά προβλήματα παραμένουν άλυτα. Η Ελλάδα είναι αποφασισμένη να βοηθήσει τις αναπτυσσόμενες χώρες στις προκλήσεις του μέλλοντος.

Κατά το έτος 2000 εντάχθηκαν στο Υπο-πρόγραμμα αναπτυξιακής βοήθειας του ΥΠΕΧΩΔΕ 38 νέες δράσεις, με χρονικό ορίζοντα υλοποίησης τα 2 χρόνια, ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων ανερχόταν στα 2,1 δις δρχ. Οι δράσεις αυτές υλοποιήθηκαν από 19 Πανεπιστημιακούς φορείς, ενώ για πρώτη φορά εντάχθηκαν ως φορείς υλοποίησης στο Πρόγραμμα και 19 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που απορρόφησαν το 45% του συνολικού προϋπολογισμού αναπτυξιακής βοήθειας του ΥΠΕΧΩΔΕ. Οι πιστώσεις κατανεμήθηκαν γεωγραφικά ως εξής: χώρες των Βαλκανίων 65%, χώρες της Μαύρης Θάλασσας 3% και χώρες της ΝΑ Μεσογείου 32%, ενώ η τομεακή κατανομή που ακολουθήθηκε είναι η εξής: Περιβαλλοντική νομοθεσία 2%, διαχείριση και προστασία υδατίνων πόρων 5%, κλιματικές αλλαγές 18%, διαχείριση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος 28%, διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων 6,5%, και γενικά περιβαλλοντικά θέματα 40,5%. Εντός του έτους 2001 εγκρίθηκε μόνο η έναρξη 2 νέων προγραμμάτων λόγω των μειωμένων πιστώσεων, από τις οποίες μπόρεσαν να καλυφθούν οι ανειλημμένες υποχρεώσεις δράσεων των ετών 1999 και 2000.

Ανάμεσα σε άλλες δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που υλοποιήθηκαν το 2001, παρασχέθηκε από το ΥΠΕΘΟ χρηματο-οικονομική βοήθεια προς την πΓΔΜ για την υλοποίηση έργου κατασκευής μονάδας διαχείρισης αποβλήτων από το Δήμο Γευγελή ενώ το ΥΠΕΣΔΔΑ (ΕΕΤΑΑ) υλοποίησε πρόγραμμα περιβαλλοντικής προστασίας στην Αλβανία.

2.6

Ανημετώπιση των βασικών αιτίων ενδεχόμενων συγκρούσεων, περιορισμός στρατιωτικών δαπανών και στοχοθεσία προσπαθειών ανασυγκρότησης και δόμησης της ειρήνης προς την κατεύθυνση μακροχρόνιας συμφιλίωσης και ανάπτυξης

Για την Ελλάδα η αποτροπή ένοπλων συγκρούσεων αποτελεί ένα πολύ σημαντικό μέρος της όλης προσπάθειας μείωσης της φτώχειας. Μόνον όταν οι πολίτες αισθάνονται ασφαλείς δύνανται να προοδεύσουν ουσιαστικά σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Κατ' αυτή την έννοια βασική πολιτική της Ελλάδας είναι να προωθήσει την εμπέδωση της έννοιας «αποτροπή» στις σχέσεις της με τις αναπτυσσόμενες και υπό μετάβαση χώρες, με σκοπό την υιοθέτηση της αειφόρου

ανάπτυξης. Αναγνωρίζεται στο πλαίσιο αυτό η ανάγκη συντονισμού και συνάφειας των εξωτερικών πολιτικών των χωρών μελών του ΟΟΣΑ στους τομείς του εμπορίου, των επενδύσεων, των εξωτερικών σχέσεων, της ασφάλειας, της άμυνας και της αναπτυξιακής συνεργασίας.

Η παγίωση της ειρήνης δεν επιτυγχάνεται, ούτε εύκολα, ούτε σε σύντομο χρονικό διάστημα. Συνήθως, απαιτείται μια χρονοβόρα και επίπονη, αλλά συγχρόνως δυναμική πορεία προσέγγισης της κατάστασης. Η παγίωση της ειρήνης βασίζεται στις θεμελιώδεις αρχές της δημοκρατίας, της ασφάλειας των πολιτών, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της χρηστής διακυβέρνησης και των ανοικτών οικονομιών. Η Ελλάδα πιστεύει στην γρήγορη αντίδραση για την αποφυγή μετατροπής ήπιων συγκρούσεων σε βίαιες ένοπλες συρράξεις. Με τον τρόπο αυτό υπάρχει μεγάλη δυνατότητα αποφυγής ανθρώπινων απωλειών, αλλά και περιορισμού αρνητικών πολιτικών και οικονομικών επιπτώσεων.

Γίνεται έτσι φανερό ότι οι μεταρρυθμίσεις του τομέα ασφάλειας στις αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να αποτελούν μέρος της συνολικής εύρυθμης λειτουργίας του Δημόσιου Τομέα τους. Ειδικότερα, απαιτείται η ενίσχυση της σχετικής νομοθεσίας, η προώθηση της διαφάνειας των ενεργειών, του κράτους δικαίου, και της Δημόσιας ευθύνης. Στην διαδικασία αυτή θα πρέπει να συμμετάσχουν διάφοροι Φορείς όπως οι ένοπλες δυνάμεις, η αστυνομία, το δικονομικό σύστημα, Υπουργεία, καθώς και κοινωνικοί εταίροι.

Στο πλαίσιο αυτό οι Ειρηνευτικές Αποστολές του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης (ΥΠΕΘΑ), που βρίσκονται στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, στο Κοσσυφοπέδιο, την πΓΔΜ και την Αλβανία εξετέλεσαν κατά το έτος 2001 τις παρακάτω δράσεις αναπτυξιακής βοήθειας:

Ελληνική Δύναμη Βοσνίας (ΕΛΔΥΒ)

Η αποστολή της ΕΛΔΥΒ ήταν και είναι η εκτέλεση μεταφορών στο θέατρο επιχειρήσεων της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης επ' ωφελεία της πολυεθνικής δύναμης. Το έργο που έχει επιτελέσει είναι τεράστιο. Η ΕΛΔΥΒ έχει φέρει σε πέρας περί τις 2000 αποστολές έχοντας διανύσει πάνω από 19 εκατομμύρια χιλιόμετρα, χωρίς κανένα ατύχημα και παρά τις αντίξοες καιρικές συνθήκες, την κακή κατάσταση των δρόμων και την επικινδυνότητα των δρομολογίων. Η σημαντικότερη αποστολή που ανατέθηκε στην ΕΛΔΥΒ ήταν η υποστήριξη του ΟΑΣΕ για τη διενέργεια Δημοτικών Εκλογών το 1996 και το 1997 στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και των κοινοβουλευτικών εκλογών στη Σερβική Δημοκρατία το 1997 και για τις οποίες χρησιμοποιήθηκαν συνολικά 105 οχήματα που πραγματοποίησαν 30.000 χιλιόμετρα, μεταφέροντας 325 τόνους υλικού. Στις Δημοτικές Εκλογές, το Σεπτέμβριο του 1996, η ΕΛΔΥΒ είχε ως αποστολή τη μεταφορά όλων των απαραίτητων υλικών για τη διενέργεια εκλογών. Η μονάδα για την εκτέλεση της αποστολής της χρησιμοποίησε 61 οχήματα και διένυσε 91.678 χιλιόμετρα. Τα οχήματα της ΕΛΔΥΒ, οργανωμένα σε 10 φάλαγγες, κινήθηκαν σε ολόκληρη τη Βοσνία. Στις κοινοβουλευτικές εκλογές της Σερβικής Δημοκρατίας λόγω της προϋπάρχουσας εμπειρίας και του περιορισμένου χώρου κινήσεως των φαλαγγών, το έργο της ΕΛΔΥΒ ήταν ευκολότερο. Η μονάδα χρησιμοποίησε 44 οχήματα και διένυσε 37.897 χιλιόμετρα. Τα οχήματα ήταν κατανομημένα σε 6 φάλαγγες και κινήθηκαν σε ολόκληρη τη Σερβία. Η ΕΛΔΥΒ έχει εκτελέσει, επ' ωφελεία της πολυεθνικής δύναμης, τις αποστολές μεταφοράς αλληλογραφίας,

μεταφοράς διαφόρων υλικών και τηλεπικοινωνιακού υλικού. Οι δραστηριότητές της όμως επεκτάθηκαν και σε μεταφορές ανθρωπιστικής βοήθειας προερχόμενης από την Ελλάδα, προς διάφορες πόλεις της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Επίσης οι Έλληνες στρατιωτικοί μετέφεραν στη χώρα και την ανθρωπιστική βοήθεια από την Αυστρία και την Ουγγαρία. Η ΕΛΔΥΒ διένειμε ακόμη τρόφιμα και σχολικά είδη σε αναξιοπαθούντες σε περιοχές πέριξ του στρατοπέδου στο Βίσοκο, γεγονός που απέσπασε τα θετικά σχόλια των τοπικών μέσων ενημέρωσης τα οποία χαρακτήρισαν την Ελλάδα ως «τη μόνη χώρα που παρέχει βοήθεια στους πρόσφυγες». Μάλιστα, αρκετές φορές, το προσωπικό της ΕΛΔΥΒ, σε εθελοντική βάση, συγκέντρωσε χρήματα για ανθρωπιστική δράση. Μια άλλη σημαντική πρωτοβουλία της η ΕΛΔΥΒ, σε συνεργασία με την Ελληνική Πρεσβεία στο Σεράγεβο και την οργάνωση «Γιατροί του Κόσμου», συγκέντρωσε από διάφορες πόλεις της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και της Σερβίας, ανάπηρα παιδιά, τα οποία έπεσαν θύματα ναρκών κατά τη διάρκεια του πολέμου και τα μετέφερε στην Ελλάδα όπου παρέμειναν για 15 ημέρες. Η ΕΛΔΥΒ εξακολουθεί να διανέμει σημαντικές ποσότητες ανθρωπιστικής βοήθειας και προς τις τρεις εθνότητες της περιοχής και για αυτό το λόγο απολαμβάνει άριστες σχέσεις με τον τοπικό πληθυσμό και τις τοπικές αρχές.

Ελληνική Δύναμη Κοσσυφοπεδίου (ΕΛΔΥΚΟ)

Η ΕΛΔΥΚΟ έχει εκτελέσει εκατοντάδες αποστολές Αναγνωρίσεως, Συνοδείας, Ασφαλείας και Ελέγχου Κυκλοφορίας. Έχει επανδρώσει 7 σημεία ελέγχου δρομολογίων (Check Points) και έχει αναλάβει την οργάνωση και τη διεύθυνση των αποστολών ελέγχου κυκλοφορίας στον οδικό άξονα που συνδέει την πΓΔΜ με την Πρίστινα και στο συνοριακό σταθμό Κοσσυφοπεδίου-πΓΔΜ. Ακόμα οι Έλληνες στρατιωτικοί φρουρούν νυχθημερόν, 2 σημεία συγκέντρωσης όπλων που παραδίδονται από τον UCK και συγχρόνως, προετοιμάζουν τη μεταφορά και την καταστροφή του συγκεκριμένου οπλισμού. Κορυφαία στιγμή του ελληνικού τμήματος, είναι η ανακάλυψη αποθήκης με μεγάλες ποσότητες όπλων και πυρομαχικών. Η αποστολή αναγνωρίζεται από την KFOR ως η δεύτερη σε σπουδαιότητα και σε επιτυχία αποστολή που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τώρα στο Κοσσυφοπέδιο. Επιπλέον η ΕΛΔΥΚΟ έχει καταστρέψει πάνω από 4000 όπλα διαφόρων τύπων και διαμετρημάτων τα οποία έχει προηγουμένως κατασχέσει η KFOR από κρυψώνες παραστρατιωτικών οργανώσεων ή εγκληματικών στοιχείων. Η καταστροφή των όπλων γίνεται από Έλληνες στρατιώτες στην κλίβανο ενός εργοστασίου μεταλλουργίας. Η ΕΛΔΥΚΟ παρέχει 24ωρη προστασία σε Χριστιανικές Εκκλησίες στη Ζώνη Ευθύνης της. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της άμεσης ενέργειας Ελληνικής περιπόλου για τη διάσωση της Εκκλησίας του Αγίου Ούρου στο κέντρο του Ουρόσεβατς που κινδύνεψε από εμπρησμό. Όλα τα ιερά κειμήλια διασώθηκαν και παραδόθηκαν για φύλαξη στην Ιερά Μονή της Γκρατσάνιτσα. Σημαντική είναι η προσφορά της ΕΛΔΥΚΟ στη μεταφορά, τη συνοδεία και τη διανομή της ανθρωπιστικής βοήθειας όπως στην περίπτωση των 160 τόνων ανθρωπιστικής βοήθειας, από την ΜΚΟ FOCUS, που διανεμήθηκαν σε διάφορα χωριά του Κοσσυφοπεδίου.

Η συνεισφορά της ΕΛΔΥΚΟ στην τοπική κοινωνία επεκτείνεται και στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Το ιατρικό προσωπικό έχει εξετάσει πάνω από 2000 άτομα στο Ουρόσεβατς και το Κόσοβο Πόλιε. Τέλος, η ΕΛΔΥΚΟ έχει αναλάβει την προστασία δεκάδων φαλαγγών ανθρωπιστικής βοήθειας του ΟΗΕ αλλά και ΜΚΟ σε όλο το έδαφος του Κοσσυφοπεδίου.

Ελληνική Δύναμη Σκοπίων (ΕΛΔΥΣ)

Οι στρατιωτικοί της ΕΛΔΥΣ εκπαιδεύτηκαν για τη συγκεκριμένη αποστολή στην έδρα του 525 Μηχανοκίνητου Τάγματος Πεζικού στο Πολύκαστρο. Η κίνησή του προς τη γειτονική χώρα έγινε σε δύο φάλαγγες για δύο ημέρες και ολοκληρώθηκε στις 25 Αυγούστου 2001. Η Ελληνική Δύναμη εγκαταστάθηκε στην πόλη Κρίβολακ, νοτίως των Σκοπίων, κοντά στα σύνορα με την Ελλάδα. Από τις 27 Αυγούστου άρχισε να παραλαμβάνει οπλισμό και πυρομαχικά. Παρέλαβε τα όπλα των αλβανών ανταρτών καθώς και σημαντική ποσότητα πυρομαχικών, διαφόρων τύπων και διαμετρημάτων. Η κατάσταση του οπλισμού ήταν καλή σε ποσοστό 70%, δηλαδή ήταν οπλισμός που μπορούσε να χρησιμοποιηθεί. Μετά το πέρας της επιχείρησης «Απαραίτητη Συγκομιδή», οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις ειιέυτρεψαν στην πΓΔΜ στο πλαίσιο της νέας επιχείρησης με την κωδική ονομασία «Amber Fox» (Κεχριμπαρένια Αλεπού), που ξεκίνησε στις 27 Σεπτεμβρίου 2001, με αποστολή τη διατήρηση της ειρήνης και της σταθερότητας στη χώρα και την προστασία των διεθνών παρατηρητών για την επίβλεψη της συμφωνίας μεταξύ των αντιμαχόμενων πλευρών. Η δύναμη ενισχύθηκε περιστασιακά τον Σεπτέμβρη του 2002 λόγω των εκλογών - που τελικά πραγματοποιήθηκαν χωρίς σημαντικά προβλήματα στις 27 Σεπτεμβρίου 2002.

Ελληνική Δύναμη Αλβανίας (ΕΛΔΑΛ 3)

Σήμερα η Ελληνική Δύναμη Αλβανίας (ΕΛΔΑΛ 3) έχει ως αποστολή να εξασφαλίσει τη δυνατότητα ακώλυτης οδικής επικοινωνίας μεταξύ του πολιτικού αεροδρομίου RINAS και του λιμανιού του Δυραχίου, καθώς επίσης να αναπτύξει και να διατηρήσει σχέσεις συνεργασίας και αμοιβαίας εμπιστοσύνης με τις αλβανικές αρχές. Η δύναμη αποτελείται από 1 λόχο που έχει στη διάθεσή του 33 οχήματα και 91 άτομα προσωπικό.

Πέρα από τη δραστηριότητα των ειρηνευτικών αποστολών, οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις υλοποίησαν και άλλα προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας εντός του 2001. Ανάμεσά τους σημαντικά κονδύλια διατέθηκαν για την κατασκευή και εξοπλισμό του Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αργυροκάστρου (που εξυπηρετεί και τον τοπικό πληθυσμό), την εγκατάσταση τηλεφωνικών κέντρων και τηλεφώνων στις κυβερνητικές υπηρεσίες της Αρμενίας, την επισκευή και ανακαίνιση του Νοσοκομείου Κασίντο στο Σεράγεβο και την επισκευή και αναβάθμιση του Αλβανικού Φαρικού Δικτύου. Ακόμη, οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις μετέφεραν ανθρωπιστική βοήθεια (τρόφιμα, φάρμακα, σκηνές, είδη ένδυσης και υπόδησης, κλπ.) στην Αρμενία, τη Γεωργία, την Ινδία και σε άλλες χώρες.

Οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις αναμένεται ότι θα συνεχίσουν να εμπλέκονται στο πρόγραμμα ελληνικής αναπτυξιακής συνεργασίας και στο προβλέψιμο μέλλον.*

* Το 2002 οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις συμμετείχαν επίσης στη πολυεθνική δύναμη στο Αφγανιστάν.

3.	Αποδοτικότητα και Αποτελεσματικότητα της Βοήθειας και Αποτελέσματα
3.1	Δράσεις που ελήφθησαν για την υλοποίηση των αρχών της DAC για την αξιολόγηση της αναπτυξιακής συνεργασίας
3.1.1	Αξιολόγηση της αναπτυξιακής συνεργασίας της Ελλάδας (εσωτερική διαδικασία)

Το 2001 απετέλεσε το πέμπτο και τελευταίο έτος υλοποίησης του 1^{ου} ΠΠΑΣΒΕ και ως εκ τούτου πραγματοποιήθηκαν οι απαιτούμενες διαδικασίες για την έναρξη των αναγκαίων δράσεων για την αξιολόγηση του Προγράμματος.

Η αξιολόγηση κρίθηκε αναγκαία όχι μόνο γιατί είναι σημαντικό για τη χώρα να γνωρίζει κατά πόσον υλοποιούνται οι στόχοι της εξωτερικής της πολιτικής και κατά πόσον τα χρήματα του έλληνα φορολογούμενου δαπανώνται αποτελεσματικά όσο και λόγω των διεθνών της δεσμεύσεων. Μετά την πλήρη ένταξη της Ελλάδος στη DAC η χώρα είναι υποχρεωμένη να παρουσιάζει εκτιμήσεις για την πορεία του Προγράμματος στα πλαίσια της σχετικής επιθεώρησης (Peer Review). Άλλωστε η υποχρεωτική διαδικασία αξιολόγησης για τα προγράμματα των 13 Φορέων υλοποίησης και για το σύνολο του 1^{ου} ΠΠΑΣΒΕ έχει ενταχθεί στο εσωτερικό δίκαιο με το Άρθρο 20 του Ν. 2731/99.

Η διαδικασία ξεκίνησε από το ΥΠΕΘΟ θέτοντας τον προβληματισμό στα πλαίσια της Επιτροπής Παρακολούθησης και Διαχείρισης του 1^{ου} ΠΠΑΣΒΕ και ζητώντας εγγράφως από τους Φορείς υλοποίησης τη γνώμη τους, πως κατά την κρίση τους θα πραγματοποιείτο καλύτερα η αξιολόγηση των προγραμμάτων τους. Εκτός από τρεις Φορείς που απάντησαν ότι οι Υπηρεσίες τους επιχειρούν εσωτερικά μιας μορφής αξιολόγηση, με κάποιους σχετικούς δείκτες, όλοι οι υπόλοιποι δήλωσαν σχετική αδυναμία στο να προβούν και να εμπλακούν σε μια τέτοια διαδικασία. Ως αιτία αναφέρετο η έλλειψη αρκετού προσωπικού ή/και η έλλειψη σχετικής τεχνογνωσίας.

Με στόχο τη φερεγγυότητα και τη συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης επιτοάθη από όλους του Φορείς το όλο εγχείρημα να αναληφθεί από ένα και μόνο αξιολογητή.

Οι προδιαγραφές του έργου της αξιολόγησης καθορίσθηκαν με ιδιαίτερα αυστηρά κριτήρια και το 2001 το ΥΠΕΘΟ ανέθεσε το έργο της αξιολόγησης σε εξωτερικό ανεξάρτητο Γραφείο αξιολογητών που διαθέτει σχετική εμπειρία.

Μερικά από τα αρχικά συμπεράσματα της έκθεσης των αξιολογητών (η οποία είναι εν εξελίξει) είναι τα ακόλουθα:

- 1) Το βασικό πλαίσιο πολιτικής του ελληνικού προγράμματος καλύπτει τους στόχους της DAC
- 2) Η εφαρμογή του ελληνικού προγράμματος βοήθειας μέσω 13 φορέων δεν διευκολύνει σε αρκετές περιπτώσεις το συντονισμό τους
- 3) Υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση του συντονισμού με τις προσπάθειες άλλων δωρητών
- 3) Η αποτελεσματικότητα του προγράμματος, σε σχέση με τους στόχους της DAC, είναι ικανοποιητική.

3.1.2

Συμμετοχή στις διεθνείς διαδικασίες

Το 2001 στελέχη του ΥΠΕΘΥ συμμετείχαν στις συνεδριάσεις της Ομάδας Εργασίας της DAC του ΟΟΣΑ για την αξιολόγηση της αναπτυξιακής συνεργασίας καθώς και στην Ομάδα Ανωτέρων Στελεχών για την Αξιολόγηση της Αναπτυξιακής Συνεργασίας στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπου συζητώνται όλα τα θέματα που προκύπτουν σε πολυμερές επίπεδο σχετικά με την αξιολόγηση. Τα σημαντικότερα από τα ζητήματα που αφορούν την αξιολόγηση είναι η αναζήτηση νέων μεθόδων που θα ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες μορφές προγραμμάτων που υλοποιούνται, η προσπάθεια χρησιμοποίησης μιας κοινής μεθοδολογίας, οι συνεργασίες σε κοινές αξιολογήσεις θεματικές ή γεωγραφικές, η κοινή ορολογία, τα συνέδρια, τα επιμορφωτικά σεμινάρια, τα προβλήματα που ανακύπτουν κλπ.

3.1.3

Διαδικασία επιθεώρησης (Peer Review) της αναπτυξιακής συνεργασίας της Ελλάδας από την DAC

Η Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ (DAC) αποτελεί διεθνή θεσμό και βήμα διαλόγου για τα σύγχρονα ζητήματα και προβλήματα πολιτικής στο χώρο της αναπτυξιακής βοήθειας, όπου οι δωρήτριες χώρες ανταλλάσσουν εμπειρίες πολιτικών για την αποτελεσματικότερη παροχή βοήθειας και στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών για την καταπολέμηση της παγκόσμιας φτώχειας και την αιφόρο ανάπτυξη. Στην Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας συμμετέχουν εικοσιδύο χώρες (τα δεκαπέντε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες επτά αναπτυσσόμενες χώρες) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή).

Η διαδικασία επιθεώρησης (peer review) είναι μια μεγάλης σημασίας αξιολόγηση της διεθνούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας των κρατών-μελών της DAC. Το κάθε κράτος-μέλος της Επιτροπής επιθεωρείται κάθε τρία χρόνια από άλλα δύο κράτη-μέλη, έτσι ώστε «να βελτιώσει τις εθνικές και συλλογικές αναπτυξιακές προσπάθειες των μελών της DAC». Πρώτα, η χώρα υπό εξέταση υποβάλλει ένα μνημόνιο για τις πολιτικές και τα προγράμματά της. Στη

συνέχεια, στελέχη της Γραμματείας της DAC επισκέπτονται την πρωτεύουσα της χώρας για να μιλήσουν με κυβερνητικούς αξιωματούχους, άλλα πολιτικά πρόσωπα, στελέχη της δημόσιας διοίκησης και εκπροσώπους Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Επίσης οργανώνονται επισκέψεις σε κράτη-αποδέκτες και αξιωματούχοι δύο «εξεταστριών χωρών» (examining countries) λαμβάνουν μέρος στην αποστολή. Κατόπιν, η Γραμματεία της DAC προετοιμάζει ένα προσχέδιο έκθεσης (draft report) το οποίο αποτελεί τη βάση για την επίσημη εξέταση από την ολομέλεια της DAC (που αποτελείται από ανώτερους δημοσίους υπαλλήλους από τις αντίστοιχες εθνικές κρατικές υπηρεσίες). Οι εξεταστές διευθύνουν μεν τη συζήτηση αλλά και άλλα μέλη της DAC μπορούν επίσης να παρέμβουν. Στα τέλη της συνάντησης, συμφωνείται ένα δελτίο τύπου και η έκθεση (peer review) της DAC δημοσιεύεται.

Η διαδικασία της επιθεώρησης για την Ελλάδα άρχισε το 2000, αμέσως μετά την επιτυχή ένταξη της χώρας στην DAC (Δεκέμβριος 1999). Κατά τη διετή διάρκεια της διαδικασίας επιθεώρησης πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις στελεχών της Διεύθυνσης Επιθεώρησης της DAC στην Ελλάδα. Οι αξιωματούχοι της DAC συναντήθηκαν με στελέχη των Υπουργείων Οικονομίας και Εξωτερικών καθώς και άλλων φορέων που υλοποιούν προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας. Οι δύο χώρες που ανέλαβαν την εξέταση της Ελλάδας ήταν η Φινλανδία και η Ισπανία. Η χώρα-αποδέκτης που επιλέχθηκε για την επίσκεψη πεδίου (field visit) ήταν η Αλβανία. Την επίσκεψη στην τελευταία που πραγματοποιήθηκε το διάστημα 25-28 Οκτωβρίου 2001, ακολούθησε η επίσκεψη στην Αθήνα (29-31 Οκτωβρίου). Η Έκθεση (Peer Review), με θετικά σχόλια για την ελληνική αναπτυξιακή βοήθεια αλλά και προτάσεις για τη βελτίωσή της, δόθηκε στη δημοσιότητα το Μάρτιο του 2002 και υπάρχει στον δικτυακό τόπο της DAC (<http://www.oecd.org/dac>).

Από τα πολλά θετικά σχόλια της DAC αξίζουν να σημειωθούν τα κάτωθι:

- 1) Η DAC θεωρεί σημαντικό γεγονός την ένταξη της Ελλάδας ως το 23^ο μέλος της.
- 2) Η DAC επισημαίνει τα σημαντικά επιτεύγματα της χώρας στον τομέα αναπτυξιακής συνεργασίας και
- 3) Η DAC εκτιμά ότι η Ελλάδα έχει θέσει τις βάσεις ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης της αναπτυξιακής βοήθειας που παρέχει.

Παράλληλα, η DAC προβαίνει και στην περίπτωση της Ελλάδας – όπως άλλωστε και όλων των κρατών-μελών της – και σε προτάσεις βελτίωσης του ελληνικού συστήματος παροχής βοήθειας:

- 1) Η DAC θεωρεί ότι ο αριθμός των φορέων υλοποίησης (9 Υπουργεία + 4 άλλοι δημόσιοι φορείς) της ελληνικής αναπτυξιακής συνεργασίας είναι μεγάλος και δυσχεραίνει το συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ τους.
- 2) Η DAC πιστεύει ότι η Ελλάδα θα πρέπει να καθορίσει με μεγαλύτερη σαφήνεια τους στόχους της αναπτυξιακής της συνεργασίας, ιδιαίτερα με βάση τις αρχές της διεθνούς αναπτυξιακής κοινότητας (καταπολέμηση της φτώχειας).
- 3) Η DAC εκτιμά ότι ο αριθμός των υλοποιούμενων προγραμμάτων είναι μάλλον μεγάλος, με προφανείς επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα της χορηγούμενης βοήθειας.

- 4) Η DAC θεωρεί ότι η Ελλάδα θα πρέπει να εξετάσει τη δημιουργία μιας ισχυρής διοικητικής μονάδας για τη διαχείριση της αναπτυξιακής συνεργασίας, αυτόνομης από τις διοικητικές δομές που αφορούν τη διαχείριση της εμπορικής της πολιτικής.
- 5) Η DAC εκτιμά ότι η διαχείριση της αναπτυξιακής βοήθειας πρέπει να αποκεντρωθεί στις χώρες-αποδέκτες και προτείνει τη τοποθέτηση στις ελληνικές διπλωματικές αποστολές ανθρώπων ειδικευμένων σε ζητήματα αναπτυξιακής συνεργασίας.
- 6) Η DAC θεωρεί ότι καθώς η διαχείριση της πολυμερούς βοήθειας γίνεται από διαφορετικούς φορείς απ' ό,τι η διαχείριση της διμερούς βοήθειας δεν διευκολύνεται η ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών.
- 7) Η DAC εκτιμά ότι η Ελλάδα θα πρέπει, ακολουθώντας την εμπειρία άλλων κρατών-δωρητών, να επανεξετάσει την αποτελεσματικότητα της χορήγησης υποτροφιών ως βασικού άξονα της αναπτυξιακής συνεργασίας της.
- 8) Η DAC εκτιμά ότι η Ελλάδα πρέπει να ενισχύσει τους μηχανισμούς αξιολόγησης της βοήθειας, συμπεριλαμβάνοντας μάλιστα και τις πολυμερείς δωρεές της (οι τελευταίες μπορεί να αξιολογηθούν σε συνεργασία με άλλους δωρητές).
- 9) Η DAC θεωρεί ότι η Ελλάδα θα πρέπει να καταβάλλει μεγαλύτερη προσπάθεια για το συντονισμό της βοήθειάς της με άλλους δωρητές, διμερείς και πολυμερείς.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι προτάσεις της DAC δεν έχουν τον χαρακτήρα υποδείξεων αλλά αποτελούν περισσότερο «μεταφορά τεχνογνωσίας» από την εμπειρία των δωρητών της Δύσης. Ωστόσο, με την ανάληψη της διαχείρισης της ελληνικής διμερούς βοήθειας από το Υπουργείο Εξωτερικών (Οκτώβριος 2001) πολλές απ' αυτές τις προτάσεις έχουν ήδη υλοποιηθεί.

4.	Κοινή Γνώμη, Πληροφόρηση και Εκπαίδευση για την Αναπτυξη
----	---

4.1	Περιγραφή της εργασίας που γίνεται για την πληροφόρηση της κοινής γνώμης
-----	---

Η πιο πρόσφατη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (No 126) σχετικά με τις αντιλήψεις τις ευρωπαϊκής κοινής γνώμης για την αναπτυξιακή βοήθεια διενεργήθηκε το 1998. Η έρευνα αυτή έδειξε ότι το ελληνικό πρόγραμμα αναπτυξιακής βοήθειας διαθέτει την ισχυρή στήριξη της ελληνικής κοινής γνώμης. Το 87,3% των Ελλήνων θεωρούν «πολύ σημαντική» ή «σημαντική» την παροχή βοήθειας σε φτωχές χώρες. Μάλιστα το ποσοστό αυτό είναι αρκετά υψηλότερο από το αντίστοιχο μέσο όρο της Ευρώπης των 15 (75,8 %). Ακόμη πιο ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι το 67,9% των Ελλήνων θεωρεί ότι η ελληνική αναπτυξιακή βοήθεια πρέπει να αυξηθεί (ο αντίστοιχος μέσος όρος για τις χώρες της Ευρώπης των 15 είναι μόλις 51,1%). Ωστόσο ένα υψηλό ποσοστό (19,1%) των Ελλήνων «δεν γνωρίζει» αν η ελληνική βοήθεια πρέπει να αυξηθεί ή να μειωθεί.

Από τα πρώτα χρόνια της υλοποίησης του 1^{ου} ΠΠΑΣΒΕ είχε γίνει αντιληπτό ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να επεκτείνει τις δραστηριότητες δημόσιας ενημέρωσης για το Πρόγραμμα Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας και να πληροφορήσει τους φορολογούμενους όχι μόνο σχετικά με τον τρόπο που χρησιμοποιούνται οι κρατικοί πόροι αλλά και σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται στην πράξη. Σκοπός των δράσεων ενημέρωσης που υλοποιήθηκαν ήταν η ελληνική κοινή γνώμη να κατανοήσει καλύτερα το πλαίσιο μέσα στο οποίο παρέχεται η βοήθεια και να έχει ρεαλιστική άποψη σχετικά με το τι μπορεί και το τι δεν μπορεί να αναμένεται απ' αυτή.

Ανάμεσα στις δράσεις που υλοποιήθηκαν αναφέρονται οι κάτωθι:

- το Α' Τμήμα της Διεύθυνσης Αναπτυξιακής Συνεργασίας Ειδικών Χρηματοδοτήσεων και Προγραμμάτων του ΥΠΕΘΟ εξέδωσε το 2001 φυλλάδιο με τίτλο «Αναπτυξιακή Βοήθεια της Ελλάδος 1997-2001» που διανεμήθηκε και κυκλοφόρησε ευρύτατα.
- με συγχρηματοδότηση της Υπηρεσίας Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ) του Υπουργείου Εξωτερικών δημιουργήθηκε από τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις «Γιατροί Χωρίς Σύνορα» και ΚΕΣΣΑ «Δήμητρα», η πρώτη ελληνική ανθρωπιστική δικτυακή πύλη (portal) με την επωνυμία «anthropos.gr». Η δικτυακή αυτή πύλη περιλαμβάνει διεθνείς ειδήσεις και πληροφορίες για χορηγίες, παρέχει δυνατότητες για δωρεές on-line και προσφέρει «συνδέσεις» (links) με το σύνολο των αναπτυξιακών και ανθρωπιστικών ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Στα τέλη του 2001, το «anthropos.gr» είχε εξελιχθεί σε ένα σημαντικότερο κέντρο πληροφόρησης με 9.000 «επισκέπτες» το μήνα και μέσο όρο παραμονής ανά επισκέπτη τα 17 λεπτά.

- με συγχρηματοδότηση της ΥΔΑΣ πραγματοποιήθηκε το Σεπτέμβριο του 2001 στο Ζάππειο Μέγαρο η «1^η Πανελλήνια Έκθεση Εθελοντισμού και Ανθρωπιστικών Οργανώσεων» στην οποία μετείχαν 77 μη κερδοσκοπικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και διεθνείς οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στα πλαίσια της αναπτυξιακής συνεργασίας. Η έκθεση που οργανώθηκε από τη ΜΚΟ «Ινστιτούτο Φιλανθρωπίας» προσέλκυσε εκατοντάδες επισκέπτες.

Ανάλογες δραστηριότητες, όπως δημοσιεύσεις αναφορικά με τα αποτελέσματα των έργων που χρηματοδοτούνται από πιστώσεις αναπτυξιακής συνεργασίας, πραγματοποιούνται κατά διαστήματα και από τους Φορείς (Υπουργεία και Νομικά Πρόσωπα) που υλοποιούν σχετικά προγράμματα-έργα.

Οι Φορείς υλοποίησης σε κάθε δημοσιότητα των έργων που υλοποιούν υποχρεούνται να μνημονεύουν ρητά και απαρέγκλιτα, μέσα στο κυρίως σώμα της σχετικής δημοσίευσης (τύπος, ραδιόφωνο, τηλεόραση, διαδίκτυο) ότι το έργο χρηματοδοτήθηκε από το Πενταετές Πρόγραμμα Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας της Ελλάδος (1997-2001).

Σύμφωνα με το Άρθρο 19 του Ν.2731/99, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας εντός του Οκτωβρίου εκάστου έτους υποβάλλει στην Επιτροπή Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της Ελλάδος (ΕΟΣΔΟΣ), την Ετήσια Έκθεση της Ελληνικής Διμερούς και Πολυμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας χρήσεως του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Τέλος, ρόλο πληροφόρησης περί της παροχής διμερούς και πολυμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας εκ μέρους της Ελλάδος, έχουν αναλάβει μεταξύ των άλλων, η Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ) του Υπουργείου Εξωτερικών και, μέχρι το 2002, η Διεύθυνση Αναπτυξιακής Συνεργασίας Ειδικών Χρηματοδοτήσεων και Προγραμμάτων (ΔΑΣ) του ΥΠΕΘΟ. Στελέχη της ΥΔΑΣ και της ΔΑΣ συμμετείχαν ως ομιλητές το 2001 σε ημερίδες που διοργάνωσαν διάφοροι Φορείς όπως Υπουργεία και Νομικά Πρόσωπα, το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) της χώρας για ζητήματα αναπτυξιακής βοήθειας. Ακόμη οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες παρείχαν λεπτομερή πληροφόρηση σε μέλη αντιπροσωπειών του δημοσίου τομέα από τρίτες χώρες που επισκέπτονται την Ελλάδα, σε ξένες αποστολές στην Ελλάδα και γενικά σε κάθε ενδιαφερόμενο.

B	ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
----------	----------------------

ΒΑΣΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

5.	Όγκος ODA και Προβλέψεις
-----------	---------------------------------

5.1	Τάσεις στις δαπάνες και δεσμεύσεις-υποχρεώσεις ODA
------------	---

Στόχος της Ελλάδος από το 1997 και για τα επόμενα πέντε χρόνια μέχρι το 2001 είναι η διμερής κρατική αναπτυξιακή βοήθεια (Official Development Assistance – ODA και Official Aid - OA) να αυξηθεί κατά 0,08 % του ΑΕΠ - σε σχέση με το έτος βάσης 1996 που ανερχόταν σε 0,02 % - και να φθάσει το έτος 2001 το 0,10% του ΑΕΠ.

Η τάση των δαπανών διμερούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας ODA (μη συμπεριλαμβανομένης της OA) τα έτη 1997-2000 ήταν σε γενικές γραμμές σαφώς αυξητική:

- Το 1997 επιτεύχθηκε ποσοστό 0,03 % του ΑΕΠ ή 36,33 εκατ. δολ. ΗΠΑ.
- Το 1998 ποσοστό 0,05 % του ΑΕΠ ή 63,32 εκατ. δολ. ΗΠΑ, αύξηση δηλαδή κατά 26,99 εκατ. δολ. ΗΠΑ.
- Το 1999 οι δαπάνες ODA ως ποσοστό του ΑΕΠ ανήλθαν στο 0,06 % ή 79,02 εκατ. δολ. ΗΠΑ, δηλαδή αυξήθηκαν σε σχέση με το προηγούμενο έτος κατά 15,70 εκατ. δολ. ΗΠΑ και σε σχέση με το 1997 κατά 42,69 εκατ. δολ. ΗΠΑ.
- Το 2000 οι δαπάνες ODA ως ποσοστό του ΑΕΠ ανήλθαν στο 0,09 % ή 98,91 εκατ. δολ. ΗΠΑ, δηλαδή αυξήθηκαν σε σχέση με το προηγούμενο έτος κατά 19,89 εκατ. δολ. ΗΠΑ και σε σχέση με το 1997 κατά 62,58 εκατ. δολ. ΗΠΑ.
- Το 2001 οι δαπάνες ODA ως ποσοστό του ΑΕΠ ανήλθαν στο 0,07 % ή 82,62 εκατ. δολ. ΗΠΑ, δηλαδή μειώθηκαν μεν σε σχέση με το προηγούμενο έτος κατά 16,29 εκατ. δολ. ΗΠΑ και αυξήθηκαν σε σχέση με το 1997 κατά 46,29 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

[ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Α].

5.2	Πολυμερής βοήθεια σε σύγκριση με τη διμερή
------------	---

- Το έτος 2001 η συνολική κρατική αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδος (διμερής και πολυμερής – ODA/OA) ανήλθε σε 210,35 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή ποσοστό 0,18 % του ΑΕΠ. Από το ποσό αυτό η πολυμερής βοήθεια (ODA/OA) έφθασε τα 121,25 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,10 % του ΑΕΠ, ενώ η διμερής (ODA/OA) σε 89,1 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,08 % του ΑΕΠ.
- Το 1999 η συνολική κρατική αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδος (διμερής και πολυμερής – ODA/OA) είχε ανέλθει σε 205,13 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή ποσοστό 0,17 % του ΑΕΠ. Από το ποσό αυτό η πολυμερής βοήθεια (ODA/OA) έφθασε τα 118,00 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,10 % του ΑΕΠ, ενώ η διμερής (ODA/OA) σε 87,13 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,07 % του ΑΕΠ.
- Το 2000 η συνολική κρατική αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδος (διμερής και πολυμερής – ODA/OA) είχε ανέλθει σε 238,38 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή ποσοστό 0,21 % του ΑΕΠ. Από το ποσό αυτό η πολυμερής βοήθεια (ODA/OA) έφθασε τα 129,41 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,11 % του ΑΕΠ, ενώ η διμερής (ODA/OA) σε 108,97 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,10 % του ΑΕΠ.

Κύριοι αποδέκτες της παρασχεθείσας πολυμερούς αναπτυξιακής βοήθειας της Ελλάδος κατά το έτος 2001 ήταν : η ΕΕ με 93,74 εκατ. δολ. ΗΠΑ (77,31 % στο σύνολο της πολυμερούς βοήθειας), η Παγκόσμια Τράπεζα με τους θυγατρικούς Οργανισμούς της με 5,59 εκατ. δολ. ΗΠΑ (4,61 %), ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών και οι θυγατρικοί του με 5,53 εκατ. δολ. ΗΠΑ (4,56 %), ενώ το υπόλοιπο ποσό (13,52 %) μοιράστηκε σε άλλους διεθνείς οργανισμούς. [ΠΙΝΑΚΑΣ 1Α].

5.3	Προοπτικές για τις δαπάνες ODA, ODA/ΑΕΠ λόγος-αναλογία και στόχοι
------------	--

Όπως είναι γνωστό ο σκοπός της Ελλάδος από το 1996, έτος που εκπονήθηκε το πρώτο μεσόπρόθεσμο Πενταετές Πρόγραμμα Αναπτυξιακής Συνεργασίας (1997-2001), είναι στο τέλος του 2001 η συνολική παρεχόμενη κρατική αναπτυξιακή βοήθεια (ODA και OA) σε διμερή και πολυμερή βάση, να ανέλθει στο 0,20 % του ΑΕΠ (0,10 % διμερής και 0,10 % πολυμερής), κατανομημένη κατά 80 % προς τις χώρες Κατηγορίας I (Λιγότερο Ανπτυγμένες από τις Αναπτυσσόμενες Χώρες – ΛΑΧ) και 20 % προς τις χώρες Κατηγορίας II (Περισσότερο Ανπτυγμένες από τις Αναπτυσσόμενες Χώρες-Χώρες με οικονομίες σε μετάβαση).

- Το 1998 η διμερής και πολυμερής ODA έφθασε τα 179,42 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,15% του ΑΕΠ.

- Ο όγκος της παρεχόμενης ODA από την Ελλάδα συνέχισε να αυξάνεται και το 1999 παρά τους περιορισμούς στην κατάρτιση του προϋπολογισμού λόγω των δημοσιονομικών αναγκών εν όψει της ένταξης της χώρας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ONE). Έτσι το έτος αυτό το ποσό που δαπανήθηκε για παροχή ODA (διμερής και πολυμερής) ανήλθε σε 194,14 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,16 % του ΑΕΠ.
- Τέλος το έτος 2000 η διμερής και πολυμερής ODA έφθασε τα 226,00 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,20 % του ΑΕΠ.

Κατά συνέπεια η κατ' έτος απόδοση του προγράμματος αναπτυξιακής συνεργασίας της Ελλάδος της επέτρεπε σταδιακά να πλησιάζει το στόχο που αναμενόταν να επιτευχθεί στο τέλος του 2001. Τα στατιστικά στοιχεία όμως του έτους 2000 ανέτρεψαν επί το θετικότερο και κατά ένα έτος νωρίτερα τον αρχικό σχεδιασμό, ξεπερνώντας το 0,2% του ΑΕΠ που θα έπρεπε να είχε επιτευχθεί το 2001.

Τονίζεται και πάλι, γιατί αυτό είναι σημαντικό, ότι στόχος της Ελλάδος από το 1997 και για τα επόμενα πέντε χρόνια μέχρι το 2001 ήταν η διμερής κρατική αναπτυξιακή βοήθεια (ODA/OA) να αυξηθεί κατά 0,08 % του ΑΕΠ - σε σχέση με το έτος βάσης 1996 που ανερχόταν σε 0,02 % - και να φθάσει το έτος 2001 το 0,10 % του ΑΕΠ.

Το έτος 2001, η συνολική ελληνική παρεχόμενη βοήθεια (ODA/OA) σημείωσε κάμψη και ανήλθε στο 0,18% του ΑΕΠ (0,17% ODA και 0,01% OA). Ως ποσοστό του ΑΕΠ, η συνολική ODA το 2001 μειώθηκε στα επίπεδα του 1999. Σε απόλυτα μεγέθη, η συνολική ελληνική αναπτυξιακή βοήθεια μειώθηκε από 240,9 εκατομμύρια δολάρια το 2000 σε 210,4 εκατομμύρια δολάρια το 2001.

6.	Εκθέσεις για τη Βοήθεια και Χρηματοδοτικοί Όροι
----	---

6.1	Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του στατιστικού συστήματος
-----	---

Το γεγονός ότι από την 8^η Δεκεμβρίου 1999 η Ελλάδα αποτελεί πλήρες μέλος της DAC του ΟΟΣΑ δημιούργησε νέες μεγάλες απαιτήσεις για την ελληνική Δημόσια Διοίκηση. Το ΥΠΕΘΟ αντιμετώπισε τις ανάγκες του 1^{ου} ΠΠΑΣΒΕ με τη δημιουργία συστήματος στατιστικής παρακολούθησης των στοιχείων της ελληνικής αναπτυξιακής βοήθειας προς τρίτες χώρες.

Στο πλαίσιο της συμμετοχής της Ελλάδος ως πλήρους μέλους της DAC, το σύστημα στατιστικής παρακολούθησης σχεδιάστηκε, υλοποιήθηκε και λειτούργησε από το 1997 έως το 2001 με σκοπούς:

- αφενός την παροχή στατιστικών στοιχείων σύμφωνα με τις απαιτήσεις που τίθενται από τα ερωτηματολόγια της DAC («Ετήσιο Προκαταρκτικό Ερωτηματολόγιο για τα Κυριότερα Σύνολα Δαπανών - Advance Questionnaire on Main DAC Aggregates», και «Ετήσιο Κύριο Ερωτηματολόγιο - Main DAC Questionnaire») και
- αφετέρου τις ανάγκες παρακολούθησης του προγράμματος αναπτυξιακής συνεργασίας εντός Ελλάδος για τη βελτίωση της πολιτικής παροχής βοήθειας, μέσω της ανάδρασης των αποτελεσμάτων.

Στο παραπάνω χρονικό διάστημα διαπιστώθηκε τόσο από το ΥΠΕΘΟ όσο και από τις καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες της DAC ότι το μηχανογραφικό σύστημα στατιστικής παρακολούθησης σχεδιάστηκε σωστά και λειτουργεί με ικανοποιητικό τρόπο.

Το υπόψη στατιστικό σύστημα επιδέχεται συνεχείς βελτιώσεις και επεκτάσεις, σύμφωνα με τις ανάγκες που προκύπτουν κατ' έτος, προκειμένου να καλύπτει τις διευρυνόμενες δραστηριότητες της Ελλάδος στην παροχή διμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας.

Σύντομα θα ξεκινήσουν και οι διαδικασίες για την υποβολή αναφορών για τις ξεχωριστές δράσεις στο Creditor Reporting System της DAC, κάτι που, όπως επισημαίνει η τελευταία θα βελτιώσει τη διαφάνεια και τη διάχυση πληροφοριών σε όλα τα τμήματα του ελληνικού συστήματος βοήθειας».

7.	Σύσταση της Βοήθειας: Τομεακή Κατανομή της Βοήθειας
----	---

7.1	Εξελίξεις στη σύσταση της βοήθειας (διμερής, πολυμερής, τεχνική βοήθεια, χρηματοδοτική βοήθεια, τομεακή βοήθεια, βοήθεια για τη στήριξη ισοζυγίου πληρωμών, βοήθεια σε είδος, επισιτιστική βοήθεια, επείγουσα βοήθεια, περιφερειακή συνεργασία και τάσεις τομεακής βοήθειας)
-----	--

Δομή της Αναπτυξιακής Βοήθειας κατά Τομέα

Η αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδος κατά τα έτη 1997-2001 διανεμήθηκε μεταξύ των παραδοσιακών τομέων καθώς και μεταξύ νέων δραστηριοτήτων διμερούς συνεργασίας που αναπτύχθηκαν εντός του πλαισίου του αντίστοιχου προγράμματος πολιτικής.

- Το έτος 1997, η διμερής κρατική αναπτυξιακή βοήθεια της Ελλάδος (ΟΔΑ/ΟΑ) ανήλθε σε 45,34 εκατ. δολ. ΗΠΑ [ΠΙΝΑΚΑΣ 1],
- το 1998 σε 76,32 εκατ. δολ. ΗΠΑ,
- το 1999 σε 87,13 εκατ. δολ. ΗΠΑ
- το 2000 σε 108,97 εκατ. δολ. ΗΠΑ
- το 2001 σε 89,11 εκατ. δολ. ΗΠΑ [ΠΙΝΑΚΑΣ 1Α]

Αυτό σημαίνει ότι σε σχέση με το έτος βάσης 1995, αυξήθηκε:

- το 1997 κατά 18,44 εκατ. Δολ. ΗΠΑ ή κατά 68,6 %, καλύπτοντας το στόχο του πρώτου έτους του πενταετούς προγράμματος
 - το 1998 κατά 49,42 εκατ. Δολ. ΗΠΑ ή κατά 183,7 % αντιστοίχως, καλύπτοντας έτσι κατά πολύ το στόχο του δεύτερου έτους του πενταετούς προγράμματος
 - το 1999 κατά 60,23 εκατ. Δολ. ΗΠΑ καλύπτοντας και πάλι το στόχο του τρίτου έτους του πενταετούς προγράμματος
 - το 2000 κατά 82,07 εκατ. Δολ. ΗΠΑ φθάνοντας το στόχο του πενταετούς προγράμματος ένα έτος ενωρίτερα από τον αρχικό σχεδιασμό
 - το 2001 κατά 62,21 εκατ. Δολ. ΗΠΑ σε σχέση με το 2000 και παραμένει στα ίδια σχεδόν επίπεδα από την αντίστοιχη του 1999, πάντως είναι μικρότερη από τον αρχικό σχεδιασμό.
- [ΠΙΝΑΚΑΣ 2].

Η παραπάνω κατανομή της διμερούς αναπτυξιακής βοήθειας της Ελλάδος προβλέπει συγχρόνως μια 80 % προς 20 % κατανομή μεταξύ των χωρών Κατηγορίας I και Κατηγορίας II αντιστοίχως [ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ Β, Γ, Δ], κατανομή η οποία είναι σύμφωνη με το πενταετές πρόγραμμα.

Οι εκχωρηθείσες πιστώσεις κατά είδος βοήθειας τα έτη 1997-2001 εμφανίζονται στον [ΠΙΝΑΚΑ 3] και στις [ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ Ε και ΣΤ].

Ακολουθεί μια αναλυτική, συνολική θεώρηση που παρουσιάζει τα βασικά στατιστικά στοιχεία σε κάθε τομέα βοήθειας για το έτος 2001.

7.1.1 Κοινωνική Υποδομή και Κοινωνικές Υπηρεσίες

Κατά τη διάρκεια του 2001 αυτός ο κύριος τομέας έλαβε το 82,31 % των συνολικών πιστώσεων της αναπτυξιακής βοήθειας ή 73,37 εκατ. δολ. ΗΠΑ, ενώ το 2000 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 60,38% ή 65,80 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

7.1.1.1 Εκπαίδευση

Για την Ελλάδα αυτός είναι ένας σημαντικός τομέας και γι' αυτό το λόγο κάθε χρόνο δίδεται ιδιαίτερη έμφαση και καταβάλλονται πρόσθετες προσπάθειες. Το 2001 χρηματοδοτήθηκε με το 10,72% των συνολικών πιστώσεων ή 9,55 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Οι σημαντικότερες δραστηριότητες ήταν :

- 11100 Εκπαίδευση (απροσδιόριστο) (0,14 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 11120 Εκπαιδευτική υποδομή (2,94 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 11330 Επαγγελματική εκπαίδευση (0,12 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 11420 Τριτοβάθμια εκπαίδευση (υποτροφίες) (5,69 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 11430 Τεχνική και επαγγελματική κατάρτιση (0,66 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.1.2 Υγεία

Το 2001, το 8,29 % των συνολικών πιστώσεων διετέθη στον τομέα της Υγείας, δηλαδή περίπου 7,39 εκατ. Δολ. ΗΠΑ. Οι σημαντικότερες δραστηριότητες ήταν :

- 12100 Υγεία Γενικά (0,24 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 12110 Πολιτική και διοίκηση του τομέα υγείας (0,68 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 12181 Ιατρική εκπαίδευση και κατάρτιση (0,45 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 12182 Ιατρική έρευνα (0,002 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 12191 Ιατρικές υπηρεσίες (0,06 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 12220 Πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη (0,28 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 12230 Βασική ιατρική υποδομή (4,94 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 12250 Έλεγχος μεταδοτικών ασθενειών (0,73 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.1.3 Παροχή νερού και απολύμανση

Το 2001, το 0,49 % των συνολικών πιστώσεων διετεθή στον τομέα της παροχής και απολύμανσης του νερού, δηλαδή περίπου 0,44 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Οι σημαντικότερες δραστηριότητες ήταν :

- 14000 Παροχή νερού και απολύμανση (0,32 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 14020 Ύδατα και απολύμανση (0,07 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 14050 Διαχείριση και διάθεση αποβλήτων (0,06 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.1.4 Διοίκηση και κοινωνία των πολιτών

Το 2001, το 56,47 % των συνολικών πιστώσεων διετεθή στον τομέα της διοίκησης και αστικής κοινωνίας, δηλαδή περίπου 50,32 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Οι σημαντικότερες δραστηριότητες ήταν :

- 15000 Διοίκηση και Κοινωνία των Πολιτών (0,004 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 15010 Οικονομικός και αναπτυξιακός σχεδιασμός (0,20 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 15030 Δίκαιο και Δικαιοσύνη (0,74 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 15040 Δημόσια διοίκηση (0,58 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 15061 Συμμετοχή σε ειρηνευτικές διαδικασίες του ΟΗΕ (47,46 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 15063 Ανθρώπινα δικαιώματα (1,34 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.1.5 Λοιπές κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες

Το 2001, το 6,36 % των συνολικών πιστώσεων διετεθή στον τομέα των λοιπών κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, δηλαδή περίπου 5,67 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Οι σημαντικότερες δραστηριότητες ήταν :

- 16110 Απασχόληση (0,15 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 16300 Λοιπές κοινωνικές υπηρεσίες (2,53 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 16310 Κοινωνικές υπηρεσίες (2,24 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 16350 Πολιτισμός και ανάπτυξη (0,75 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.2 Οικονομική Υποδομή και Υπηρεσίες

Κατά τη διάρκεια του 2001 αυτός ο κύριος τομέας έλαβε το 4,66 % των συνολικών πιστώσεων της αναπτυξιακής βοήθειας ή 4,15 εκατ. δολ. ΗΠΑ, ενώ το 2000 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 3,93 % ή 4,28 εκατ. Δολ. ΗΠΑ.

7.1.2.1 Μεταφορές

- 21040 Θαλάσσιες μεταφορές (0,26 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.2.2 Επικοινωνίες

- 22020 Τηλεπικοινωνίες (0,84 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.2.3 Ενέργεια

- 23000 Παραγωγή και παροχή ενέργειας (0,15 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.2.3 Τραπεζικές, Χρηματοδοτικές, Επιχειρηματικές και λοιπές υπηρεσίες

- 24030 Χρηματοπιστωτικοί θεσμοί (1,61 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.2.4 Λοιπές οικονομικές υποδομές – υπηρεσίες

- 25000 Επιχειρηματικές & άλλες υπηρεσίες (1,29 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.3 Τομείς Παραγωγής

Κατά τη διάρκεια του 2001 αυτός ο τομέας έλαβε το 4,14 % των συνολικών πιστώσεων της αναπτυξιακής βοήθειας ή 3,70 εκατ. δολ. ΗΠΑ, ενώ το 2000 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 4,11% ή 4,48 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

7.1.3.1 Γεωργία

- 31120 Αγροτική ανάπτυξη (0,06 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 31164 Αγροτική μεταρρύθμιση (0,37 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 31181 Αγροτική εκπαίδευση και κατάρτιση (0,55 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.3.2 Δάση – Αλιεία

- 31291 Υπηρεσίες (0,18 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.3.3 Βιομηχανία – Ορυκτός πλούτος και εξόρυξη

- 32130 Ανάπτυξη ΜΜΕ (0,85 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.3.4 Κατασκευές

- 32300 Κατασκευές (1,34 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.3.5 Εμπόριο

- 33100 Εμπόριο (0,15 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.3.6 Τουρισμός

- 33200 Τουρισμός (0,19 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.4 Βοήθεια σε Είδος και Γενικά Προγράμματα Βοήθειας

Κατά τη διάρκεια του 2001 αυτός ο τομέας έλαβε το 1,58 % των συνολικών πιστώσεων της αναπτυξιακής βοήθειας ή 1,41 εκατ. δολ. ΗΠΑ, ενώ το 2000 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 16,57% ή 18,06 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

7.1.4.2 Άλλα γενικά προγράμματα βοήθειας και βοήθεια σε είδος (Λοιπή αναπτυξιακή βοήθεια)

- 53000 Λοιπά Γενικά Προγράμματα και σε Είδος Βοήθεια (0,07 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 53020 Υποστήριξη σε εισαγωγές (1,34 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.5 Επείγουσα / Έκτακτη Βοήθεια

Κατά τη διάρκεια του 2001 αυτός ο τομέας έλαβε το 4,70 % των συνολικών πιστώσεων της αναπτυξιακής βοήθειας ή 4,19 εκατ. δολ. ΗΠΑ, ενώ το 2000 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 7,48 % ή 8,14 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

7.1.5.1 Επείγουσα / Έκτακτη επισιτιστική βοήθεια

- 71010 Επείγουσα επισιτιστική βοήθεια (0,45 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.1.5.2 Επείγουσα / Έκτακτη βοήθεια

- 72000 Λοιπή έκτακτη βοήθεια (0,06 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 72010 Επείγουσα / Έκτακτη βοήθεια (3,39 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 72020 Βοήθεια σε πρόσφυγες στη δωρήτρια χώρα (0,008 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 72030 Βοήθεια σε πρόσφυγες στην αποδέκτρια χώρα (0,28 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.2	Βοήθεια για ειδικούς σκοπούς [Γυναίκες στην ανάπτυξη (WID), περιβάλλον, πληθυσμιακά θέματα]
------------	--

Κατά τη διάρκεια του 2001 αυτός ο τομέας έλαβε το 3,84 % των συνολικών πιστώσεων της αναπτυξιακής βοήθειας ή 3,42 εκατ. δολ. ΗΠΑ, ενώ το 2000 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 5,32% ή 5,80 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

7.2.1 Γυναίκες και Ανάπτυξη

- 42010 Γυναίκες και ανάπτυξη (0,06 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.2.2 Επικαλυπτόμενοι Τομείς

7.2.2.1 Περιβάλλον

- 41000 Γενική περιβαλλοντική προστασία (1,79 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 41040 Προστασία χώρων & θέσεων (0,06 εκατ. δολ. ΗΠΑ)
- 41081 Περιβαλλοντική εκπαίδευση και κατάρτιση (0,13 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.2.2.2 Άλλοι επικαλυπτόμενοι τομείς

- 43000 Λοιποί επικαλυπτόμενοι τομείς (1,38 εκατ. δολ. ΗΠΑ)

7.3	Συνοχή-αλληλουχία μεταξύ στρατηγικών στόχων και τομεακής κατανομής της βοήθειας
------------	--

Η Ελλάδα αποδέχεται ότι μεταξύ άλλων απαραίτητων μέτρων που πρέπει να ληφθούν από τη Διεθνή Κοινότητα, ώστε να προωθηθεί η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των υπό ανάπτυξη χωρών, είναι και συντονισμένες ενέργειες των δωρητριών βοήθειας χωρών - με τη μορφή συνοχής-συνάφειας και αλληλοσυμπλήρωσης των πολιτικών τους - ώστε να επιτευχθούν ευρέως αποδεκτοί αναπτυξιακοί στόχοι έως το έτος 2015 στα πλαίσια της Έκθεσης «*Διαμορφώνοντας τον 21ο Αιώνα : Η Συνεισφορά της Αναπτυξιακής Συνεργασίας*».

Αυτοί οι στόχοι συνιστούν επίσης τους στόχους της ελληνικής πολιτικής αναπτυξιακής συνεργασίας. Εντός του ως άνω πλαισίου πολιτικής οι δραστηριότητες του ελληνικού προγράμματος για το έτος 2001 είχαν ως εξής :

- 1) Συμβολή στο στόχο «Γενίκευση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε όλες τις χώρες μέχρι το 2015»: υλοποίηση προγραμμάτων στις χώρες Αλβανία, Λίβανο και Ο.Δ. Γιουγκοσλαβίας, συνολικού κόστους 3,08 εκατ. δολ. ΗΠΑ
- 2) Συμβολή στο στόχο «Ισότητα των δύο φύλων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέχρι το 2015»: υλοποίηση αρκετών προγραμμάτων, κυρίως σε Βαλκανικές χώρες.
- 3) Συμβολή στο στόχο «Μείωση κατά 2/3 της βρεφικής και νηπιακής θνησιμότητας μέχρι το 2015»: Υλοποίηση εννέα (9) προγραμμάτων στις χώρες Αιθιοπία, Αλβανία, Βουλγαρία, Ζάμπια, Ιορδανία Κένυα, Μαλάουι, Ουγκάντα, και Εδάφη διοικούμενα από την Παλαιστινιακή Αρχή, συνολικού κόστους 1,68 εκατ. δολ. ΗΠΑ.
- 4) Συμβολή στο στόχο «πρόσβαση όλων των ανθρώπων στις υπηρεσίες αναπαραγωγικής υγείας μέσα από τις υπηρεσίες πρωτοβάθμιας περίθαλψης μέχρι το έτος 2015»: Υλοποίηση τεσσάρων (4) προγραμμάτων στις χώρες Αρμενία, Βουνία και Μαλάουϊ, συνολικού κόστους 0,55 εκατ. δολ. ΗΠΑ.
- 5) Συμβολή στο στόχο «Εφαρμογή εθνικών προγραμμάτων για αειφόρο ανάπτυξη, σε όλες τις χώρες, ώστε να διασφαλισθεί η αποτελεσματική αντιστροφή των τάσεων απωλειών των περιβαλλοντικών πόρων σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο μέχρι το 2015»: Υλοποίηση μεγάλου αριθμού προγραμμάτων κυρίως σε Βαλκανικές χώρες, με μεγάλο κόστος.

8.	Γεωγραφική Κατανομή
----	----------------------------

8.1	Πολιτικές και πρωτοβουλίες στη γεωγραφική κατανομή της βοήθειας μεταξύ των αποδεκτριών χωρών και κατηγορίες χωρών
-----	--

Οι αναπτυσσόμενες χώρες αποτελούν ένα πολυποίκιλο σύνολο εθνών, όσον αφορά οικονομικά και κοινωνικά συστήματα, κοινωνική και πολιτική οργάνωση και πολιτισμό. Έχουν επιλέξει διαφορετικές αναπτυξιακές στρατηγικές και επηρεάζονται σε διαφορετικό βαθμό από τις διεθνείς οικονομικές συνθήκες. Αυτή η πραγματικότητα οδήγησε στη δημιουργία ανισοτήτων μεταξύ των διάφορων αναπτυσσομένων χωρών, ειδικά κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90.

Από την άλλη πλευρά, χώρες με οικονομίες σε μετάβαση, όπως κυρίως της Βαλκανικής, της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΚΑΕ) και της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ), παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τις καθιστούν πολύ ελκυστικούς αποδέκτες πρωτοβουλιών αναπτυξιακής συνεργασίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η Ελλάδα προχώρησε από το έτος 1996 στο σχεδιασμό της γεωγραφικής κατανομής της διμερούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας και καθόρισε συγκεκριμένες πρωτεριότητες που αναφέρονται στο κεφάλαιο [1.2]. Με τις ενέργειες που υλοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια επιδιώχθηκε μια ουσιαστική συμβολή στην αντιμετώπιση των πολύμορφων προβλημάτων που απασχολούν τις κοινωνίες των περιοχών αυτών.

Εξάλλου το Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων (ΕΣΟΑΒ) που εκπονήθηκε το 1999 και θα ξεκινήσει να υλοποιείται το 2002, περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων πρωτοβουλιών και δράσεις αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας, που απευθύνονται ειδικά σε πέντε Βαλκανικές χώρες (Αλβανία, Βουλγαρία, Ο.Δ. Γιουγκοσλαβίας, π.Γ.Δ.Μ, Ρουμανία)

Η πολιτική της χώρας προσανατολίζεται με τέτοιο τρόπο ώστε στο επόμενο πενταετές πρόγραμμα βοήθειας (2^ο ΠΠΑΣΒΕ) να περιλαμβάνει νέες πρωτοβουλίες που θα απευθύνονται στις ΛΑΑΧ.

8.2	Χώρες προτεραιότητας ή συγκέντρωσης της βοήθειας
-----	---

Οι γεωγραφικές περιοχές στις οποίες κατευθύνθηκε το μεγαλύτερο μέρος της Ελληνικής διμερούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας το 2001, όπως φαίνονται στον [ΠΙΝΑΚΑ 5] ήταν :

8.2.1 ΕΥΡΩΠΗ

Ποσοστό 83,6 % του συνόλου της διμερούς βοήθειας.

- Χώρες Κατηγορίας I
 - Ο.Δ. Γιουγκοσλαβίας (42,29 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 69,21 %)
 - Αλβανία (12,49 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 18,37 %)
 - Βοσνία-Ερζεγοβίνη (8,82 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 12,97 %)
 - Π.Γ.Δ.Μ (2,75 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 4,05 %)
 - Τουρκία (0,39 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,57 %)
 - Μολδαβία (0,27 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,40 %)
 - Χώρες Πρώην Γιουγκοσλ (Απρροσδιόρ) (0,24 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,35 %)
 - Λοιπές χώρες (0,73 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 1,07 %)
 - **Σύνολο (67,98 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 100 %)**

- Χώρες Κατηγορίας II
 - Ρουμανία (2,07 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 31,75 %)
 - Βουλγαρία (1,60 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 24,54 %)
 - Ουκρανία (0,47 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 7,21 %)
 - Ρωσία (0,30 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 4,60 %)
 - Κύπρος (0,09 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 1,38 %)
 - Σλοβακία (0,05 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,77 %)
 - Λοιπές χώρες (4,01 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 61,50 %)
 - **Σύνολο (6,52 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 100 %)**

8.2.2 ΑΣΙΑ

Ποσοστό 9,4 % του συνόλου της διμερούς βοήθειας.

- Χώρες Κατηγορίας I
 - Εδάφη διοικ. από την Παλαιστινιακή Αρχή (1,99 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 24,03 %)
 - Αρμενία (1,58 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 19,08 %)
 - Αφγανιστάν (1,38 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 16,67 %)
 - Ινδία (1,23 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 14,86 %)
 - Λίβανος (0,66 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 7,97 %)
 - Ιερωργία (0,39 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 4,71 %)
 - Συρία (0,22 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 2,66 %)
 - Ουζμπεκιστάν (0,21 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 2,54 %)
 - Ιορδανία (0,15 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 1,81 %)
 - Κίνα (0,09 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,09 %)
 - Μογγολία (0,02 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 0,02 %)
 - Λοιπές χώρες (2,35 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 28,38 %)
 - **Σύνολο (8,28 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 100 %)**

- Χώρες Κατηγορίας II
 - Ισραήλ (0,07 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 100 %)

8.2.3 ΑΦΡΙΚΗ

Ποσοστό 2,5 % του συνόλου της διμερούς βοήθειας.

- Χώρες Κατηγορίας I
 - Αιθιοπία (0,55 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 24,66 %)
 - Αίγυπτος (0,41 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 18,39 %)
 - Τυνησία (0,25 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 11,21 %)
 - Μαυρίκιος (0,20 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 8,97 %)
 - Ακτή Ελεφαντοστού (0,14 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 6,28 %)
 - Λαοκρ. Δημ. Κονγκό (0,07 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 3,14 %)
 - Λοιπές χώρες (0,61 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 27,35 %)
 - Σύνολο (2,23 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 100 %)
- Χώρες Κατηγορίας II
 - Ουδέν

8.2.4 ΑΜΕΡΙΚΗ

Ποσοστό 0,5 % του συνόλου της διμερούς βοήθειας.

- Χώρες Κατηγορίας I
 - Ελ Σαλβαδόρ (0,30 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 66,67 %)
 - Περού (0,14 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 31,11 %)
 - Κούβα (0,01 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 2,22 %)
 - Σύνολο (0,45 εκατ. δολ. ΗΠΑ ή 100 %)
- Χώρες Κατηγορίας II
 - Ουδέν

8.3

Διαδικασία σχεδιασμού για τη γεωγραφική κατανομή

Το 2001 ο σχεδιασμός της εθνικής πολιτικής και στρατηγικής της Ελλάδος, όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή της αναπτυξιακής συνεργασίας, αποτελούσε αρμοδιότητα της Διυπουργικής Επιτροπής Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων (ΕΟΣΔΟΣ). Στην Επιτροπή, της οποίας οι αποφάσεις ήταν δεσμευτικές, προήδρευαν από κοινού οι Υπουργοί Εξωτερικών και Εθνικής Οικονομίας.

9.	Τεχνική Συνεργασία
----	---------------------------

9.1	Πολιτικές και πρακτικές Τεχνικής Συνεργασίας
-----	---

Σύμφωνα με τις αρχές της DAC η παρεχόμενη από τα κράτη μέλη της αναπτυξιακή βοήθεια με τη μορφή Τεχνικής Συνεργασίας περιλαμβάνει μια σειρά δραστηριοτήτων που σκοπό έχουν την ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων μέσω της βελτίωσης των δεξιοτήτων, των γνώσεων, της τεχνογνωσίας καθώς και των παραγωγικών κλίσεων του ανθρώπινου δυναμικού των αποδεκτριών βοήθειας χωρών.

Ειδικότερα, στην Ελλάδα η ανάπτυξη του τομέα των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, μέσω της υλοποίησης προγραμμάτων κυρίως Τεχνικής Συνεργασίας, θεωρείται πολύ σημαντική καθώς αποτελεί επένδυση και στρατηγική επιτυχία για τις αναπτυσσόμενες χώρες. Στα πλαίσια των Ελληνικών δραστηριοτήτων στον τομέα της Τεχνικής Συνεργασίας περιλαμβάνεται μεταξύ των άλλων η παροχή πολλών ευκαιριών πρόσβασης σε εκπαιδευτικά προγράμματα κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού, τόσο από τον Δημόσιο όσο και από τον Ιδιωτικό Τομέα των αποδεκτριών χωρών. Σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα η Ελληνική συμμετοχή σε παρόμοια προγράμματα έχει επιτρέψει τη δημιουργία διεθνώς ανεγνωρισμένης εξειδικευμένης τεχνογνωσίας. Επίσης, η αποστολή εμπειρογνομόνων στις αποδέκτριες χώρες, τόσο για παροχή τεχνικής εμπειρογνομοσύνης, όσο και για διαμόρφωση τομεακών πολιτικών, εκπόνηση μελετών ή συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα.

Τα σχετικά προγράμματα που υλοποιούνται από Ελληνικής πλευράς αφενός βασίζονται στην διαφάνεια των συμφερόντων των δυο εταίρων, αφετέρου έχουν προσανατολισθεί με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των αποδεκτριών χωρών-εταίρων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές τους.

Τέλος, πρέπει να τονισθεί η κατ' έτος σημαντική συμβολή των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στην υλοποίηση προγραμμάτων Τεχνικής Συνεργασίας, με τη μορφή παροχής υπηρεσιών βοήθειας με ανθρώπινο εξειδικευμένο δυναμικό και σκοπό την ανακούφιση πληγέντων μετά από καταστροφές και/ή την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας. Μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις οι δραστηριότητές τους συσχετίζονται με προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας μακράς πνοής.

9.2	Αριθμός προσωπικού Τεχνικής Συνεργασίας, κατηγορίες και γεωγραφική κατανομή
-----	--

Για την υλοποίηση των επί μέρους έργων του Πενταετούς Πρόγραμματος Αναπτυξιακής Συνεργασίας της Ελλάδος 1997-2001, γίνεται χρήση ενός μεγάλου αριθμού προσωπικού Τεχνικής Συνεργασίας που περιλαμβάνει Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό από την Πανεπιστημιακή Κοινότητα της χώρας, άλλο εξειδικευμένο και έμπειρο εκπαιδευτικό προσωπικό, όσον αφορά τα προγράμματα κατάρτισης, καθώς επίσης και εθελοντές κυρίως στα έργα των ΜΚΟ. Ο ψηφισθείς από το Ελληνικό Κοινοβούλιο Νόμος 2731/99 προβλέπει την παροχή κινήτρων σε όσους επιθυμούν ή από τους οποίους ζητείται να συμμετάσχουν σε δράσεις αναπτυξιακής συνεργασίας που υλοποιούνται από Ελληνικούς ΜΚΟ σε αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς επίσης και κανονισμούς που αφορούν θέματα εκπαίδευσης, προσβλέποντας να προωθήσει το πνεύμα της εθελοντικής εργασίας μεταξύ των νέων και ιδιαίτερος των φοιτητών. Ακόμη, ο συγκεκριμένος Νόμος προβλέπει την απονομή μη χρηματικών βραβείων σε νέους για τη συμμετοχή τους σε αποστολές ή ανθρωπιστικές δράσεις που υλοποιούνται από Ελληνικούς ΜΚΟ.

Αναλυτικά στοιχεία για το προσωπικό Τεχνικής Συνεργασίας που ενεπλάκη και υλοποίησε σχετικά προρογράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας, κατά κατηγορίες και γεωγραφική περιοχή, παρασχέθηκαν από την Ελλάδα στην DAC για πρώτη φορά μέσω του υποβληθέντος συμπληρωμένου αναλυτικού ερωτηματολογίου της Επιτροπής, έκδοσης 2000, που περιελάμβανε στοιχεία αναπτυξιακής βοήθειας έτους 1999.

10.	Συνδεδεμένη Βοήθεια και Συνδεδεμένη Χρηματοδότηση
-----	--

10.1	Πολιτικές πρακτικές και τάσεις χειρισμού της συνδεδεμένης και μη βοήθειας, περιλαμβανομένης και της θέσης σε εφαρμογή των Νέων Μέτρων της DAC στο πεδίο της συνδεδεμένης βοήθειας, σχεδιασμένων να περιορίσουν την παραμόρφωση της βοήθειας και του εμπορίου
------	---

Η Ελλάδα συμμετείχε μαζί με τις άλλες χώρες μέλη της DAC στην εξέταση της πρότασης της Επιτροπής για την υιοσίυνδεση της Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας που παρέχεται στις Λιγότερο Αναπτυγμένες από τις Αναπτυσσόμενες Χώρες (ΛΑΑΧ). Στην υπόψη συζήτηση που ακολούθησε τέθηκαν οι αντικειμενικοί σκοποί, οι αρχές, καθώς και η διαδικασία υλοποίησης ενός φιλόδοξου σχεδίου με απώτερο σκοπό:

- Να υιοθετηθούν συντονισμένες, αποδοτικές και αποτελεσματικές σχέσεις εταιρικότητας με τις αναπτυσσόμενες χώρες,
- Να ενδυναμωθούν οι τομείς ιδιοκτησίας και ευθύνης των χωρών εταίρων στην αναπτυξιακή διαδικασία,
- Να υπάρξει ανταπόκριση στα αιτήματα των χωρών εταίρων και άλλων χωρών για αύξηση της χρήσης της μη συνδεδεμένης βοήθειας ώστε να προωθηθεί η αποτελεσματικότητα της βοήθειας και
- Να υπάρξει συνεισφορά σε ευρύτερες προσπάθειες μαζί με τις χώρες εταίρους ώστε να προωθηθεί η ενσωμάτωση των αποδεκτριών βοήθειας χωρών στην παγκόσμια οικονομία.

Πρόθεση της Ελλάδος είναι να εργασθεί προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της πυωότητας και ποιότητας της παρεχόμενης βοήθειας προς τις ΛΑΑΧ, συνεισφέροντας στις κοινές προσπάθειες της DAC. Σύμφωνα με τα τελευταία στατιστικά στοιχεία η συνολική διμερής βοήθεια της Ελλάδος προς τις ΛΑΑΧ, έχει αυξηθεί σημαντικά μεταξύ των ετών 1997-2001. Η πολιτική της Ελλάδος προσανατολίζεται στη διατήρηση κατά τα επόμενα χρόνια (2^ο ΠΠΑΣΒΕ) του επιπέδου της παρεχόμενης ODA ως προς το ΑΕΠ, στα επίπεδα των ετών 2000-2001, ώστε να υλοποιηθούν οι υποχρεώσεις και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της βοήθειας.

Το 2^ο ΠΠΑΣΒΕ, θα περιλαμβάνει νέες πρωτοβουλίες που θα απευθύνονται στις ΛΑΑΧ. Εξαιτίας της περιορισμένης εμπειρίας στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας με τις ΛΑΑΧ, η Ελλάδα αρχικά θα εργασθεί για να εγκαθιδρύσει και να αναπτύξει τα απαραίτητα και κατάλληλα στοιχεία, πολιτικές, μηχανισμούς και διαδικασίες ώστε να ξεκινήσει την παροχή αποτελεσματικής βοήθειας προς τις ΛΑΑΧ. Φυσικό είναι οι δραστηριότητες βοήθειας να εστιασθούν στην μείωση της φτώχειας και στους διεθνείς αναπτυξιακούς στόχους.

Η Ελλάδα, ως νέο Μέλος της DAC, θα επιδιώξει ώστε στο απώτερο μέλλον, να προσεγγίσει τα επιτεύγματα άλλων Μελών της Επιτροπής στον τομέα αυτό.

11.	Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)
-----	---

11.1	Τρόποι, πολιτικές και κριτήρια για συγχρηματοδότηση προγραμμάτων ΜΚΟ
------	---

Παγκοσμίως, στις τελευταίες δύο δεκαετίες υπήρξε μια έκρηξη στον αριθμό αλλά και την ισχύ των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) που δραστηριοποιούνται στη διεθνή αναπτυξιακή συνεργασία. Το 1914 υπήρχαν 1.083 διεθνείς ΜΚΟ. Το 2000, σύμφωνα με τον ΟΗΕ, οι οργανώσεις αυτές ήταν περισσότερες από 37.000 – με σχεδόν το 1/5 να έχει ιδρυθεί στη δεκαετία του '90 (UNDP, *Human Development Report 2001*). Αυτές οι ΜΚΟ έχουν συχνά μεγαλύτερους προϋπολογισμούς από πολλά κράτη του αναπτυσσόμενου κόσμου και παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες (τρόφιμα, στέγη, εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, κλπ.) σε δεκάδες εκατομμύρια ανθρώπους. Ανάμεσά τους, βρίσκονται μεγάλες οργανώσεις με προσωπικό χιλιάδων ατόμων και προϋπολογισμούς δεκάδων εκατομμυρίων δολλαρίων – όπως η World Vision International, η Save the Children, η CARE, η International Rescue Committee, η Médecins Sans Frontières, η Oxfam και η Catholic Relief Services.

Κάθε χρόνο, περισσότερα από 7 δισεκατομμύρια δολάρια βοήθειας σε αναπτυσσόμενες χώρες διοχετεύονται μέσω διεθνών αναπτυξιακών ΜΚΟ. Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι ΜΚΟ παρείχαν στα μέσα της δεκαετίας του '90 πάνω από το 15% του συνόλου της αναπτυξιακής βοήθειας, δηλαδή ένα ποσό πολύ μεγαλύτερο απ' αυτό που διαχειρίζεται το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών (με την εξαίρεση της Παγκόσμιας Τράπεζας).

Η μεταβολή που έχει συντελεστεί στα τελευταία χρόνια στο ρόλο της κοινωνίας των πολιτών στη διεθνή αναπτυξιακή συνεργασία είναι παραπάνω από εντυπωσιακή. Κράτη και διεθνείς οργανισμοί χρηματοδοτούν με ολοένα και μεγαλύτερα ποσά ΜΚΟ. Οι Ηνωμένες Πολιτείες παρέχουν το 30% της κρατικής διεθνούς βοήθειάς τους μέσω ΜΚΟ. Η Νορβηγία και η Ελβετία το 25%. Και τα 2/3 της ανθρωπιστικής βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης διοχετεύονται μέσω ΜΚΟ. Και η επιλογή αυτή δεν είναι καθόλου τυχαία. Οι ΜΚΟ διαθέτουν μια σειρά από συγκριτικά πλεονεκτήματα στην παροχή βοήθειας:

- 1) έχουν μικρότερο λειτουργικό κόστος σε σχέση με άλλους φορείς (κράτη και διεθνείς οργανισμούς) καθώς σε μεγάλο βαθμό βασίζονται σε εθελοντές.
- 2) είναι σε θέση να χρησιμοποιούν πόρους τόσο από το δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα, με πολλαπλασιαστικό τρόπο.
- 3) κάνουν καλύτερη χρήση των πόρων για την καταπολέμηση της φτώχειας, καθώς γνωρίζουν καλύτερα από κάθε άλλο δωρητή τις πραγματικές ανάγκες των κοινοτήτων-αποδεκτών.
- 4) Είναι πιο ευέλικτες και προσαρμοστικές και είναι σε θέση να αναλαμβάνουν κινδύνους, ιδιαίτερα σε περιοχές συγκρούσεων.

- 5) μπορούν να χορηγήσουν τη βοήθεια απευθείας στους έχοντες ανάγκη, χωρίς τη διαμεσολάβηση μεσαζόντων στις χώρες-αποδέκτες.
- 6) Προσλαμβάνουν έμπειρο προσωπικό με σημαντική τεχνογνωσία χωρίς τους σχετικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουν τα κράτη και οι διεθνείς οργανισμοί.

Στην Ελλάδα ο εθελοντισμός (σε αντίθεση με την κοινοτική αλληλεγγύη) δεν ήταν μέχρι πρόσφατα αναπτυσσόμενος – ιδιαίτερα σε σύγκριση με τον αγγλοσαξονικό και το σκανδιναβικό κόσμο. Ακόμη και σε χώρες όπως η Ιρλανδία, που διαθέτουν μια παράδοση ιεραποστολικής δράσης της Καθολικής Εκκλησίας, η ανθρωπιστική ιδέα και οι αναπτυξιακές ΜΚΟ ήταν ανέκαθεν πολύ πιο διαδεδομένες απ' ό,τι στη χώρα μας. Οι λόγοι είναι πολλοί. Το βιοτικό επίπεδο στην Ελλάδα βελτιώθηκε μόλις τα τελευταία πενήντα χρόνια (το 1949 το κατά κεφαλήν εισόδημα της χώρας ήταν μόλις 100 δολάρια). Ακόμη, η κυριαρχία του κράτους στην οικονομία συνέβαλε στην επικράτηση μιας αντίληψης σύμφωνα με την οποία η καταπολέμηση της φτώχειας και της εξαθλίωσης είναι η υποχρέωση μιας απρόσωπης «πολιτείας» και όχι ευθύνη όλων. Ωστόσο, οι δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης, η οικονομική ανάπτυξη της χώρας και ο εκσυγχρονισμός της κοινωνίας ενισχύουν τον εθελοντισμό και οι ΜΚΟ κερδίζουν σταθερά έδαφος.

Το 2001 ήταν το Διεθνές Έτος Εθελοντισμού και πολλές εκδηλώσεις που αφορούν τον εθελοντισμό έγιναν στη χώρα προβάλλοντας την ιδέα του ανθρωπισμού, ενώ το αντίστοιχο πρόγραμμα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 συμβάλλει στην περαιτέρω ανάπτυξη του εθελοντισμού. Κρατικοί φορείς, όπως το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Εσωτερικών (Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας), προχώρησαν στο συντονισμό της δράσης τους με την κοινωνία των πολιτών, δημιουργώντας δίκτυα συνεργασίας με ΜΚΟ.

Πολλές ελληνικές αναπτυξιακές ΜΚΟ αναμφίβολα βρίσκονται σε εμβρυακό στάδιο και στερούνται τεχνογνωσίας και εξειδικευμένου προσωπικού. Ωστόσο αρκετές ελληνικές ΜΚΟ (που ανέρχονται πλέον σε δεκάδες) υλοποιούν μεγάλα προγράμματα διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας και ανταγωνίζονται με επιτυχία ΜΚΟ από τη Βόρεια Ευρώπη για τη συγκέντρωση πόρων από διεθνείς οργανισμούς. Το προσωπικό αυτών των ΜΚΟ χαρακτηρίζεται από επιστημονική εξειδίκευση και γλωσσομάθεια.

Οι ελληνικές αναπτυξιακές ΜΚΟ θα μπορούσαν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες. Πρώτον στις αμιγώς ελληνικές και δεύτερον σε εκείνες που αποτελούν τα ελληνικά τμήματα ευρύτερων δι-εθνικών οργανώσεων (Γιατροί του Κόσμου, Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Γιατροί του Κόσμου, Actionaid, κλπ.). Οι πόροι των ελληνικών ΜΚΟ – όπως και των αντίστοιχων ευρωπαϊκών - προέρχονται από διεθνείς οργανισμούς (Ανθρωπιστικό Γραφείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανοικοδόμησης κλπ.), το κράτος (Υπουργείο Εξωτερικών, ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπουργείο Υγείας κλπ.), χορηγίες επιχειρήσεων και συνεισφορές ιδιωτών. Παρόλο που δεν υπάρχουν λεπτομερή στοιχεία, υπολογίζεται ότι η εξάρτησή τους από χρηματοδοτήσεις διεθνών οργανισμών και πόρους της διμερούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας ξεπερνά το 50% των συνολικών δαπανών τους. Ωστόσο η κατανομή αυτή (που δεν αποκλίνει από τη διεθνή μέσο όρο) δεν αφορά το σύνολο των ελληνικών ΜΚΟ. Οργανώσεις όπως το ελληνικό τμήμα των Γιατρών Χωρίς Σύνορα και η Actionaid Ελλάδα βασίζονται περισσότερο στις συνεισφορές ιδιωτών παρά στις κρατικές χρηματοδοτήσεις.

Αν και δεν υπάρχουν διαθέσιμες εμπειρικές μελέτες, υπολογίζεται ότι οι ελληνικές αναπτυξιακές ΜΚΟ προσφέρουν περισσότερες από 800 θέσεις εργασίας σε νέους Έλληνες και νέες Ελληνίδες, ενώ εκτιμάται ότι τα ετήσια έσοδά τους ξεπερνούν τα 30.000.000 Ευρώ. Μάλιστα, οι μεγαλύτερες από τις ΜΚΟ καταφέρνουν να συγκεντρώνουν περισσότερο από 15.000.000 Ευρώ από προγράμματα διεθνών οργανισμών (ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Οι σχετικές χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν σχετίζονται με το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο στήριξης και επομένως δεν γνωρίζουν χρονικούς περιορισμούς. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει και στο προβλέψιμο μέλλον να χρηματοδοτεί ΜΚΟ χωρίς όμως να υπάρχει όμως κάποια ποσόστωση σε σχέση με τη γεωγραφική κατανομή τους στο εσωτερικό της Ένωσης.

Ένα μικρό – σχετικά με άλλες δωρήτριες χώρες – ποσοστό της ελληνικής αναπτυξιακής βοήθειας διοχετεύεται τα τελευταία χρόνια μέσω ΜΚΟ. Οι λόγοι αυτής της στήριξης είναι οι εξής:

- 1) Μέσω της κρατικής στήριξης, οι ελληνικές ΜΚΟ μπορούν να διεκδικήσουν σημαντικούς πόρους από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Καλύπτοντας μέρος της ίδιας συμμετοχής (που ποικίλει από το 15%-50% του συνολικού προγράμματος), το ελληνικό κράτος συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση των πόρων που μπορούν οι ελληνικές ΜΚΟ να διεκδικήσουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους διεθνείς οργανισμούς. Συνεπώς η πολιτική στήριξης των ΜΚΟ από το κράτος βοηθά στην εξασφάλιση πρόσθετων διεθνών πόρων για προγράμματα που υλοποιούνται από ελληνικούς φορείς.
- 2) Δημιουργούνται εκατοντάδες νέες θέσεις εργασίας για νέους Έλληνες και Ελληνίδες.
- 3) Δημιουργείται μια ομάδα ανθρώπων με διεθνή εμπειρία και έτσι διευρύνονται οι «γεωγραφικοί ορίζοντες» της ελληνικής κοινωνίας. Αυτό μακροχρόνια έχει μεγάλη σημασία καθώς δημιουργούνται νέα κοινωνικά και επιχειρηματικά δίκτυα, πολλά στελέχη ΜΚΟ «μεταπηδούν» σε διεθνείς οργανισμούς κλπ.
- 4) Οι ΜΚΟ αποτελούν σημαντική πηγή πληροφόρησης για τις εξελίξεις σε περιοχές συγκρούσεων ή για τα τεκταινόμενα σε χώρες όπου η Ελλάδα δεν έχει μόνιμη ή επαρκή διπλωματική εκπροσώπηση.
- 5) Διασφαλίζεται η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της χρήσης της βοήθειας.
- 6) Ενισχύεται η κοινωνία των πολιτών στην Ελλάδα. Και ισχυρή κοινωνία των πολιτών σημαίνει ισχυρή δημοκρατία.
- 7) Βελτιώνεται η στήριξη της ελληνικής κοινής γνώμης για το πρόγραμμα διμερούς αναπτυξιακής βοήθειας της Ελλάδας (συμπεριλαμβανομένου του ΕΣΟΑΒ). Η υποστήριξη της κοινής γνώμης είναι κρίσιμης σημασίας για τη συνέχιση των προγραμμάτων αναπτυξιακής βοήθειας, όπως άλλωστε επισημαίνουν και αλληπάλληλες εκθέσεις της DAC του ΟΟΣΑ.

Το 2001, η Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας του Υπουργείου Εξωτερικών ήταν ο σημαντικότερος φορέας παροχής αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας μέσω ΜΚΟ. Ωστόσο δεν ήταν ο μόνος. Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, το ΥΠΕΧΩΔΕ και το ΥΠΕΘΟ παρέιχαν επίσης βοήθεια σε τρίτες χώρες μέσω ΜΚΟ. Ιδιαίτερα το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας τηρεί Εθνικό

Μητρώο Φορέων Ιδιωτικού Τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας. Το Εθνικό Μητρώο σύμφωνα με τον νόμο 2646/98 (άρθρο 12) τηρείται στο Τμήμα Εθελοντισμού και Πιστοποίησης Φορέων της Διεύθυνσης Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης του Υπουργείου.

Η Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας του Υπουργείου Εξωτερικών διατηρεί ένα ολοκληρωμένο Μητρώο ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε χώρες-αποδέκτες με προγράμματα αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας. Οι ΜΚΟ εγγράφονται στο Μητρώο με βάση αυστηρά κριτήρια (πάνω απ' όλα λαμβάνονται υπόψη ο μη κερδοσκοπικός τους χαρακτήρας και η εμπειρία τους στην αναπτυξιακή συνεργασία). Το Δεκέμβριο του 2001, 138 ΜΚΟ είχαν εγγραφεί στο Μητρώο της ΥΔΑΣ.

Το 2001 η ΥΔΑΣ εκτόνησε Πρόγραμμα για τη δράση της στην επόμενη πενταετία (2001-2006) που περιλαμβάνει τα μέσα διοχέτευσης της βοήθειας που παρέχει (aid channells), τις γεωγραφικές προτεραιότητες καθώς και τους τομείς δράσης. Επίσης το Πρόγραμμα περιείχε σύντομες στρατηγικές ανά χώρα-αποδέκτη. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, το 2001 η ΥΔΑΣ παρείχε βοήθεια σε τρίτες χώρες διμερώς μέσω ΜΚΟ ή άλλων αποδεκτών και πολυμερώς με συμβολές σε διεθνείς οργανισμούς και διεθνείς πρωτοβουλίες. Γεωγραφικά οι περιοχές προτεραιότητας κατά φθίνουσα σειρά ήταν τα Βαλκάνια (συμπεριλαμβανομένης της Τουρκίας), οι χώρες της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών και της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, η Μέση Ανατολή και η Υπο-Σαχαρική Αφρική. Η τομεακή κατανομή περιλάμβανε προγράμματα επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας, υγείας, εκπαίδευσης και κατάρτισης, περιβαλλοντικής προστασίας, γεωργικής ανάπτυξης, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εκδημοκρατισμού και ενίσχυσης θεσμών (institution building), δημιουργίας εισοδήματος (microcredit) και πολιτιστικής συνεργασίας. Το Πρόγραμμα 2001-2002 απέσπασε ιδιαίτερα κολακευτικά σχόλια από την DAC του ΟΟΣΑ, η οποία στη σχετική έκθεσή της για την Ελλάδα σημείωσε την ικανοποίησή της για την έμφαση που δίδει η ΥΔΑΣ στο ζήτημα της παγκόσμιας φτώχειας και τόνισε ότι το Πρόγραμμα κάλλιστα θα μπορούσε να αποτελέσει τον «οδηγό πολιτικής» για το σύνολο της ελληνικής αναπτυξιακής συνεργασίας.

Η ΥΔΑΣ συνέχισε το 2001 την πολιτική συγχρηματοδότησης ΜΚΟ (κατά κανόνα σε ποσοστό άνω του 50% του συνολικού προϋπολογισμού ανά πρόγραμμα). Τα κριτήρια επιλογής των υποβληθέντων από ΜΚΟ προτάσεις ήταν ιδιαίτερα αυστηρά και αντανάκλυσαν:

- 1) τις γεωγραφικές προτεραιότητες και
- 2) τους τομεακούς στόχους του Προγράμματος 2001-2006

Πιο συγκεκριμένα, η ΥΔΑΣ προσπάθησε:

- 1) να ενισχύσει τόσο τις έμπειρες και εξειδικευμένες ΜΚΟ όσο και τις εν δυνάμει πολλά υποσχόμενες νεώτερες ΜΚΟ.
- 2) να συγχρηματοδοτήσει (καλύπτοντας μέρος της ίδιας συμμετοχής) προγράμματα που είτε είχαν ήδη εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για συγχρηματοδότηση είτε υπήρχαν σοβαρές ενδείξεις ότι πρόκειται να χρηματοδοτηθούν.
- 3) να ενισχύσει προγράμματα σε γεωγραφικές ζώνες χωρών ιδιαίτερα σημαντικές για τα εθνικά συμφέροντα.

- 4) να ενισχύσει τη «διακρίτοτητα» (visibility) της ελληνικής αναπτυξιακής βοήθειας στις χώρες αποδέκτες («όχι μόνο η Ελλάδα να δίνει βοήθεια αλλά και να φαίνεται ότι δίνει»).

Το 2001 το συνολικό ποσό των χρηματοδοτήσεων της ΥΔΑΣ ανήλθε σε 3.378.307.882 δραχμές. Στο ποσό αυτό, πέρα από τις χρηματοδοτήσεις Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, περιλαμβάνονται οι δαπάνες για τις υποτροφίες που χορηγεί το Υπουργείο Εξωτερικών (960.000.000 δραχμές από την Ε1 Διεύθυνση Μορφωτικών και Πολιτιστικών Υποθέσεων), οι δαπάνες για επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια σε χώρες που αντιμετωπίζουν φυσικές ή ανθρώπινες καταστροφές και μικρότερες πιστώσεις που διατέθηκαν μέσω ορισμένων ελληνικών πρεσβειών.

Από την ανθρωπιστική βοήθεια – που δεν χαρακτηρίζεται από τη γεωγραφική «προκατάληψη» των προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας – το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό (2/3) αφορούσε δύο και μόνο χώρες: την Ινδία και το Αφγανιστάν. Στην πρώτη χορηγήθηκε ανθρωπιστική βοήθεια λόγω του καταστροφικού σεισμού που έπληξε τη χώρα λίγο πριν την επίσημη επίσκεψη του Έλληνα Πρωθυπουργού στο Νέο Δελχί. Και στη δεύτερη παρασχέθηκε ανθρωπιστική βοήθεια στα πλαίσια της διεθνούς κινητοποίησης μετά την τρομοκρατική επίθεση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου.

Σχετικά με την τομεακή κατανομή της βοήθειας, πάνω από το 50% των πόρων που διατέθηκαν από την ΥΔΑΣ σε ΜΚΟ αφορούσαν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης (πάνω από το 1/3 αυτού του ποσού αφορούσε την κατασκευή, αποκατάσταση και εξοπλισμό σχολικών κτιρίων). Επίσης χρηματοδοτήθηκαν προγράμματα πρόληψης ασθενειών και αναβάθμισης της υγειονομικής περίθαλψης, ενίσχυσης των θεσμών και του εκδημοκρατισμού και προστασίας του περιβάλλοντος. Ακόμη προωθήθηκαν προγράμματα επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας, αποναρκοθέτησης, παροχής μικρο-πιστώσεων για τη δημιουργία εισοδήματος, προστασίας του περιβάλλοντος και πολιτιστικής συνεργασίας. Μεγάλο ποσοστό αυτών των προγραμμάτων συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (European Community Humanitarian Office, Europe-Aid και European Agency for Reconstruction).

Σοβαρές προσπάθειες έγιναν επίσης για την αξιολόγηση αυτών των προγραμμάτων. Πέρα από τους διαχειριστικούς ελέγχους που διενήργησαν σε ΜΚΟ οι υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, στελέχη της ΥΔΑΣ και μέλη των μόνιμων αντιπροσωπειών της Ελλάδος στις επωφελούμενες χώρες διενήργησαν ποιοτικούς ελέγχους τόσο κατά τη διάρκεια εκτέλεσης όσο και μετά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων (ex post evaluation). Επίσης στελέχη της DAC επιθεώρησαν προγράμματα που εξετέλεσαν ελληνικές ΜΚΟ στην Αλβανία και εξεφράσθησαν στη σχετική έκθεση με ιδιαίτερα κολακευτικά σχόλια για το έργο τους.

Γ	ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
---	-------------

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

12.

Πίνακες

1. Κύριοι δείκτες όγκου διμερούς και πολυμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας (ODA) και κρατικής βοήθειας (OA) και συνολικές κρατικές ροές [έτη 1995-1997]
- 1^A. Κύριοι δείκτες όγκου διμερούς και πολυμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας (ODA) και κρατικής βοήθειας (OA) και συνολικές κρατικές ροές [έτη 1998-2001]
2. Πενταετές πρόγραμμα διμερούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας 1997-2001 [Στόχοι – Υλοποίηση ODA/OA έτη 1997-2001]
3. Συνολικές καθαρές δαπάνες κατανεμητέας διμερούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας (ODA) και κρατικής βοήθειας (OA) κατά κύριες κατηγορίες και γεωγραφικές περιοχές [έτη 1997-2001]
4. Καθαρές δαπάνες διμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας (ODA) και κρατικής βοήθειας (OA) κατά τομέα και γεωγραφική περιοχή [έτος 2001]
5. Κύριοι αποδέκτες καθαρών δαπανών διμερούς κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας (ODA) και κρατικής βοήθειας (OA) – [έτος 2001]

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Κύριοι Δείκτες Όγκου Διμερούς & Πολυμερούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΟΔΑ)
& Κρατικής Βοήθειας (ΟΑ) & Συνολικές Κρατικές Ροές
1995-1997

Στήλη I: σε εκατ. Δρχ.

Στήλη II: σε εκατ. Δολ. ΗΠΑ

	ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ					
	1995		1996		1997	
	i	ii	i	ii	i	ii
I.A. Κρατική Διμερή Αναπτυξιακή Βοήθεια						
Διμερείς Επιχορηγήσεις						
I.A.1. Τεχνική Συνεργασία	2.181,0	9,4	1.549,9	6,6	8.926,2	32,69
I.A.2. Επιστιστική Βοήθεια	2.087,0	9,0	1.249,5	5,3	694,5	2,18
I.A.3. Επείγουσα βοήθεια (εκτός τροφίμων)	1.354,2	5,8	214,9	0,9	461,7	1,69
I.A.4. Χρηματοδοτική Βοήθεια	312,8	1,4	2.438,0	10,4	2.288,2	8,38
I.A.5. Διάφορα έξοδα (Διοικητικά κόστη, Κόστη πτητικών μέσων)	304,0	1,3	200,0	0,9	110,1	0,40
Υποσύνολο Κρατ. Διμερούς Αναπτ. Βοήθειας	6.239,0	26,9	5.652,3	24,1	12.380,6	45,34
					ODA	36,33
					ΟΑ	9,01
Κρατική Διμερή Αναπτυξιακή βοήθεια ως ποσοστό επί του ΑΕΠ	0,02%		0,02%		0,04%	
I.B. ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ ΑΝΑΠΤ. ΒΟΗΘΕΙΑ						
I.B.1. Ομάδα της Παγκόσμιας Τράπεζας	2.376,1	10,3	2.062,3	8,8	1.155,0	4,23
I.B.2. Ευρωπαϊκή Ένωση	25.685,6	110,9	30.692,0	130,6	30.582,5	112,00
I.B.3. Οργανισμοί Ηνωμένων Εθνών.	955,5	4,1	1.086,0	4,6	3.530,6	12,93
I.B.4 Άλλοι	34,3	0,1	35,0	0,1	1.952,4	7,16
Υποσύνολο Κρατ. Πολυμερούς Αναπτ. Βοήθειας	29.051,5	125,4	33.875,3	144,2	37.220,5	136,31
Κρατική Πολυμερή Αναπτυξιακή βοήθεια ως ποσοστό του ΑΕΠ	0,11%		0,12%		0,11%	
ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ (I.A. + I.B.)	35.290,5	152,3	39.527,6	168,2	49.601,2	181,65
ΚΡΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ	0,13%		0,14%		0,15%	
II. ΆΛΛΕΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΡΟΕΣ						
II.A. Δάνεια						
II.B. Κρατικές εξαγωγικές πιστώσεις	4.940,0	21,3	3.525,0	15,0	5.032,5	18,43
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ	40.230,5	173,6	43.052,6	183,2	54.633,6	200,08

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Α

Κύριοι Δείκτες Όγκου Διμερούς & Πολυμερούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΟΔΑ)
& Κρατικής Βοήθειας (ΟΑ) & Συνολικές Κρατικές Ροές
1998-2000

Στήλη I : σε εκατ. Δρχ.

Στήλη II: σε εκατ. Δολ. ΗΠΑ

	ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ							
	1998		1999		2000		2001	
	I	II	I	II	I	II	I	II
I.A. ΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΜΕΡΗΣ ΑΝΑΠΤ. ΒΟΗΘΕΙΑ								
Διμερείς Επιχορηγήσεις								
I.A.1. Τεχνική Συνεργασία	7.299,6	24,70	9.476,5	31,00	10.726,1	29,35	7.956,1	20,91
I.A.2. Επενδυτικά Προγράμματα	4.276,3	14,47	1.962,5	6,42	1.523,9	4,17	1.092,0	2,87
I.A.3. Ευρείας Έκτασης Αναπτ. Σχέδια	3.289,2	11,13	553,3	1,81	6.559,9	17,95	4.858,9	12,77
I.A.4. Λοιπή Βοήθεια	7.689,7	26,02	14.642,7	47,90	21.013,6	57,50	19.994,9	52,55
I.A.5. Διάφορα έξοδα (Διοικ. κόστη, κόστη πτητικών μέσων)								
Υποσύνολο Κρατ. Διμ. Αναπτ. Βοήθειας	22.554,8	76,32	26.635,0	87,13	39.823,6	108,97	33.901,8	89,10
	ΟΔΑ	63,32	ΟΔΑ	79,02	ΟΔΑ	98,91	ΟΔΑ	82,52
	ΟΑ	13,00	ΟΑ	8,11	ΟΑ	10,06	ΟΑ	6,59
Κρατική Διμερή Αναπτυξιακή Βοήθεια ως ποσοστό επί του ΑΕΠ	0,06%		0,07%		0,10%		0,08%	
I.B. Κρατική Πολυμερή Αναπτ. Βοήθεια								
I.B.1. Ομάδα της Παγκόσμιας Τράπεζας	886,6	3,00	1.027,1	3,36	1.169,5	3,20	2.127,0	5,59
I.B.2. Ευρωπαϊκή Ένωση	26.764,3	90,53	27.720,2	90,68	35.704,9	97,70	35.667,3	93,74
I.B.3. Οργανισμοί Ηνωμένων Εθνών	3.732,5	12,63	3.170,0	10,37	5.916,7	16,19	2.104,1	5,53
I.B.4 Άλλοι	3.638,0	12,31	4.154,4	13,59	4.502,4	12,32	6.236,3	16,39
Υποσύνολο Κρατικής Πολυμερούς Αναπτυξιακής Βοήθειας	35.011,4	118,47	36.071,7	118,00	47.293,5	129,41	46.134,7	121,25
Κρατική Πολυμερή Αναπτυξιακή Βοήθεια ως ποσοστό του ΑΕΠ	0,10%		0,10%		0,11%		0,10%	
ΣΥΝΟΛΟ Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας	57.566,3	194,79	62.706,7	205,13	87.117,0	238,38	80.036,5	210,35
ΚΡΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ	0,16%		0,17%		0,21%		0,16%	
II. Άλλες κρατικές διμερείς ροές								
II.A. Δάνεια								
II.B. Κρατικές εξαγωγικές πιστώσεις	3.262,7	11,04	308,7	1,01	920,9	2,52	0,0	0,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ	60.829,0	205,83	63.015,6	206,14	88.038,1	240,90	80.036,6	210,35

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Πενταετές Πρόγραμμα Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας 1997-2001
(Στόχοι - Υλοποίηση ΟΒΑ/ΟΑ 1997-2000)

Στόχοι του Πενταετούς Προγράμματος (1997-2001)						
	1995	1997	1998	1999	2000	2001
Υψος Διμερούς Βοήθειας	26,9	45,1	61,9	79,9	97,8	115,8
Υψος Διμερούς Βοήθειας / ΑΕΠ (%)	0.02	0.036	0.052	0.068	0.084	0.10

Υλοποίηση του πρώτου έτους του Πενταετούς Προγράμματος (1997)			
	Στόχος		Υλοποίηση
Υψος Διμερούς Βοήθειας	45,1		45,34
Υψος Διμερούς Βοήθειας / ΑΕΠ (%)	0,036		0,040

Υλοποίηση του δεύτερου έτους του Πενταετούς Προγράμματος (1998)			
	Στόχος		Υλοποίηση
Υψος Διμερούς Βοήθειας	61,9		76,32
Υψος Διμερούς Βοήθειας / ΑΕΠ (%)	0,052		0,063

Υλοποίηση του τρίτου έτους του Πενταετούς Προγράμματος (1999)			
	Στόχος		Υλοποίηση
Υψος Διμερούς Βοήθειας	79,9		87,13
Υψος Διμερούς Βοήθειας / ΑΕΠ (%)	0,068		0,070

Υλοποίηση του τέταρτου έτους του Πενταετούς Προγράμματος (2000)			
	Στόχος		Υλοποίηση
Υψος Διμερούς Βοήθειας	97,8		108,97
Υψος Διμερούς Βοήθειας / ΑΕΠ (%)	0,084		0,100

Υλοποίηση του πέμπτου έτους του Πενταετούς Προγράμματος (2001)			
	Στόχος		Υλοποίηση
Υψος Διμερούς Βοήθειας	115,8		89,1
Υψος Διμερούς Βοήθειας / ΑΕΠ (%)	0,084		0,080

- * Αύξηση 1997/1995 συν 18.44 εκατ. Δολ. ΗΠΑ, συν 68.6%
- * Αύξηση 1998/1995 συν 49.42 εκατ. Δολ. ΗΠΑ, συν 183.7%
- * Αύξηση 1999/1995 συν 60.23 εκατ. Δολ. ΗΠΑ, συν 224.0%
- * Αύξηση 2000/1995 συν 82.07 εκατ. Δολ. ΗΠΑ, συν 305.1%
- * Αύξηση 2001/1995 συν 62.02 εκατ. Δολ. ΗΠΑ, συν 230.5%
- * Τα ποσά είναι σε εκατ. Δολ. ΗΠΑ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Συνολικές βαρέες δαπάνες κατασκευής Διεθνούς Κρατικής Αντιστατικής Βοήθειας (ΟΔΑ) & Κρατικής Βοήθειας (ΟΑ) κατά κυρίες κατηγορίες και γεωγραφικές περιοχές ΕΤΗ 1987-2001 (Χώρας κατηγορίας I & II)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Χώρας Κατηγορίας I		Χώρας Κατηγορίας II		Χώρας Κατηγορίας I & II	
	Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%
ΕΤΟΣ 1987						
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	26,94	71,39%	6,76	74,93%	32,69	72,10%
ΕΠΙΣΤΗΤΙΚΗ & ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΒΟΗΘΕΙΑ	1,78	4,90%	2,89	23,19%	3,87	8,54%
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	8,38	23,07%	0,60	0,00%	8,38	18,48%
Άλλη Βοήθεια	0,23	-0,64%	0,17	1,88%	0,40	0,88%
ΣΥΝΟΛΟ	36,33	100,00%	9,01	100,00%	45,34	100,00%
ΕΤΟΣ 1988						
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	14,76	23,31%	9,94	76,46%	24,70	32,36%
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ	11,12	17,56%	0,01	0,08%	11,13	14,58%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	13,63	21,53%	0,84	6,46%	14,47	18,96%
Άλλη Βοήθεια	23,81	37,60%	2,21	17,00%	26,02	34,09%
ΣΥΝΟΛΟ	63,32	100,00%	13,00	100,00%	76,32	100,00%
ΕΤΟΣ 1989						
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	24,06	30,45%	6,94	86,67%	31,00	35,68%
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ	1,80	2,28%	0,01	0,12%	1,81	2,08%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	6,46	6,91%	0,96	11,84%	6,42	7,37%
Άλλη Βοήθεια	47,70	60,36%	0,20	2,47%	47,90	54,98%
ΣΥΝΟΛΟ	79,02	100,00%	8,11	100,00%	87,13	100,00%
ΕΤΟΣ 2000						
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	22,21	22,45%	7,14	70,97%	29,35	26,93%
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ	17,96	18,15%	0,00	0,00%	17,96	16,47%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	4,03	4,07%	0,14	1,39%	4,17	3,83%
Άλλη Βοήθεια	54,72	55,32%	2,78	27,63%	57,60	52,77%
ΣΥΝΟΛΟ	98,91	100,00%	10,06	100,00%	108,97	100,00%
ΕΤΟΣ 2001						
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	15,83	16,00%	6,08	60,53%	20,91	19,19%
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ	11,63	11,66%	1,24	12,35%	12,77	11,72%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	2,71	2,74%	0,16	1,66%	2,87	2,63%
Άλλη Βοήθεια	52,45	53,03%	0,10	1,03%	52,65	48,23%
ΣΥΝΟΛΟ	82,52	83,43%	6,59	65,47%	89,11	81,77%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Κρατική Διμερής Αναπτυξιακή Βοήθεια(ODA) & Κρατική Βοήθεια(OA)

Έτος 2001

Κατάταξη κατά Τομέα & Γεωγραφική Περιοχή

Ποσό σε εκατ. Δολ. ΗΠΑ

No.	ΠΕΡΙΓΡΦΗ	Χώρας Κατηγορίας I		Χώρας Κατηγορίας II		Χώρας Κοινή I & II
		Ποσό	Ποσοστό	Ποσό	Ποσοστό	
	ΤΟΜΕΙΣ					
I.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	66,42	0,80	5,27	7,80	71,69
1.	Εκπαίδευση	8,17	9,90%	1,39	21,06%	9,55
2.	Υγεία	5,46	6,62%	1,93	29,27%	7,39
3.	Παροχή νερού	0,30	0,36%	0,14	2,12%	0,44
4.	Διοίκηση - Αστική Κοινωνία	48,91	59,27%	1,41	21,38%	50,32
5.	Λοιπές κοινωνικές υποδομές - υπηρεσίες	3,58	4,34%	0,40	6,05%	3,98
II.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3,90	0,05	0,25	0,04	4,15
1.	Μεταφορές	0,26	0,32%	0,00	0,00%	0,26
2.	Επικοινωνίες	0,84	1,02%	0,00	0,00%	0,84
3.	Ενέργεια	0,00	0,00%	0,15	2,27%	0,15
4.	Τραπεζικές & χρηματοδοτικές υπηρεσίες	1,61	1,95%	0,00	0,00%	1,61
5.	Λοιπές οικονομικές υποδομές - υπηρεσίες	1,19	1,44%	0,10	1,52%	1,29
III.	ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	2,91	0,04	0,79	0,12	3,70
1.	Γεωργία	0,55	0,67%	0,43	6,52%	0,98
2.	Δασοπονία	0,18	0,22%	0,00	0,00%	0,18
3.	Βιομηχανία	0,60	0,73%	0,25	3,79%	0,85
4.	Κατασκευές	1,35	1,64%	0,00	0,00%	1,35
5.	Εμπόριο	0,07	0,08%	0,08	1,21%	0,15
6.	Τουρισμός	0,16	0,19%	0,03	0,45%	0,19
IV.	ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	3,23	0,04	0,20	0,03	3,43
1.	Περιβάλλον	1,79	2,17%	0,20	2,97%	1,99
2.	Γυναίκες & Ανάπτυξη	0,06	0,07%	0,00	0,00%	0,06
3.	Λοιποί επικαλυπτόμενοι τομείς	1,38	1,67%	0,00	0,00%	1,38
V.	ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΕ ΕΙΔΟΣ & ΓΕΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΒΟΗΘΕΙΑ	1,31	0,02	0,07	0,01	1,38
1.	Αναπτυξιακή επιστημονική βοήθεια	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00
2.	Άλλη βοήθεια σε είδος & λοιπά γενικά προγράμματα βοήθειας	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00
3.	Στήριξη Προϋπολογισμού & η Ισοζυγίου Πληρωμών	1,31	0,02	0,07	0,01	1,38
VI.	ΕΚΤΑΚΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	4,18	0,05	0,01	0,00	4,19
1.	Επιστημονική βοήθεια	0,45	0,55%	0,00	0,00%	0,45
2.	Άλλη έκτακτη βοήθεια	3,73	4,52%	0,01	0,15%	3,74
VII.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ - ΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΑ - ΑΚΑΤΑΝΕΙΜΑ	0,66	0,01	0,01	0,00	0,67
	ΣΥΝΟΛΟ	82,52	100,00%	6,59	100,00%	89,11
						100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Κύριοι Αποδέκτες καθαρών δαπανών Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας (ΟΔΑ) & Κρατικής Βοήθειας (ΟΑ)
ΕΤΟΣ 2001 (Ποσά σε Εκατ. Δολ. ΗΠΑ)

ΕΥΡΩΠΗ		
Κατηγορία I	Ποσά	Ποσοστά
Ο.Δ. Γιουγκοσλαβίας	42,29	62,21%
Αλβανία	12,49	18,37%
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	8,82	12,97%
ΠΓΔΜ	2,75	4,05%
Τουρκία	0,39	0,57%
Μολδαβία	0,27	0,40%
Πρώην Χώρες Γιουγκοσλαβίας(Αππροσδ.)	0,24	0,35%
Λοιπές Χώρες	0,73	1,07%
Σύνολο	67,98	100,00%
Τεχνική Συνεργασία	6,16	9,06%
Επενδυτικά Προγράμματα	2,64	3,88%
Ευρείας Έκτασης Αναπτ. Σχέδια	10,18	14,97%
Λοιπή Βοήθεια	49,00	72,08%
Σύνολο	67,98	100,00%
Κατηγορία II		
Ρουμανία	2,07	31,75%
Βουλγαρία	1,60	24,54%
Ουκρανία	0,47	7,21%
Ρωσία	0,30	4,60%
Κύπρος	0,09	1,38%
Σλοβακία	0,05	0,77%
Λοιπές Χώρες	4,01	61,50%
Σύνολο	6,52	100,00%
Τεχνική Συνεργασία	5,02	76,99%
Επενδυτικά Προγράμματα	0,16	2,45%
Ευρείας Έκτασης Αναπτ. Σχέδια	1,24	19,02%
Λοιπή Βοήθεια	0,10	1,53%
Σύνολο	6,52	100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Κύριοι Αποδέκτες καθαρών δαπανών Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας (ODA) & Κρατικής Βοήθειας (OA)
ΕΤΟΣ 2001 (Ποσά σε Εκατ.Δολ.ΗΠΑ)

ΑΦΡΙΚΗ		
Κατηγορία I	Ποσά	Ποσοστά
Αιθιοπία	0,55	24,66%
Αίγυπτος	0,41	18,39%
Τυνησία	0,25	11,21%
Μαυρίκιος	0,20	8,97%
Ακτή Ελεφαντοστού	0,14	6,28%
Κονγκό Δημοκρ.	0,07	3,14%
Λοιπές Χώρες	0,61	27,35%
Σύνολο	2,23	100,00%
Τεχνική Συνεργασία	2,15	96,41%
Επενδυτικά Προγράμματα	0,00	0,00%
Ευρείας Έκτασης Αναπτ. Σχέδια	0,00	0,00%
Λοιπή Βοήθεια	0,08	3,59%
Σύνολο	2,23	100,00%

ΑΜΕΡΙΚΗ		
Κατηγορία I	Ποσά	Ποσοστά
Σαλβαδόρ	0,30	66,67%
Περού	0,14	31,11%
Κούβα	0,01	2,22%
Λοιπές Χώρες	0,00	0,00%
Σύνολο	0,45	100,00%
Τεχνική Συνεργασία	0,00	0,00%
Επενδυτικά Προγράμματα	0,01	2,22%
Ευρείας Έκτασης Αναπτ. Σχέδια	0,00	0,00%
Λοιπή Βοήθεια	0,44	97,78%
Σύνολο	0,45	100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Κύριοι Αποδέκτες καθαρών δαπανών Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας (ΟΔΑ) & Κρατικής Βοήθειας (ΟΑ)
ΕΤΟΣ 2001 (Ποσά σε Εκατ. Δολ. ΗΠΑ)

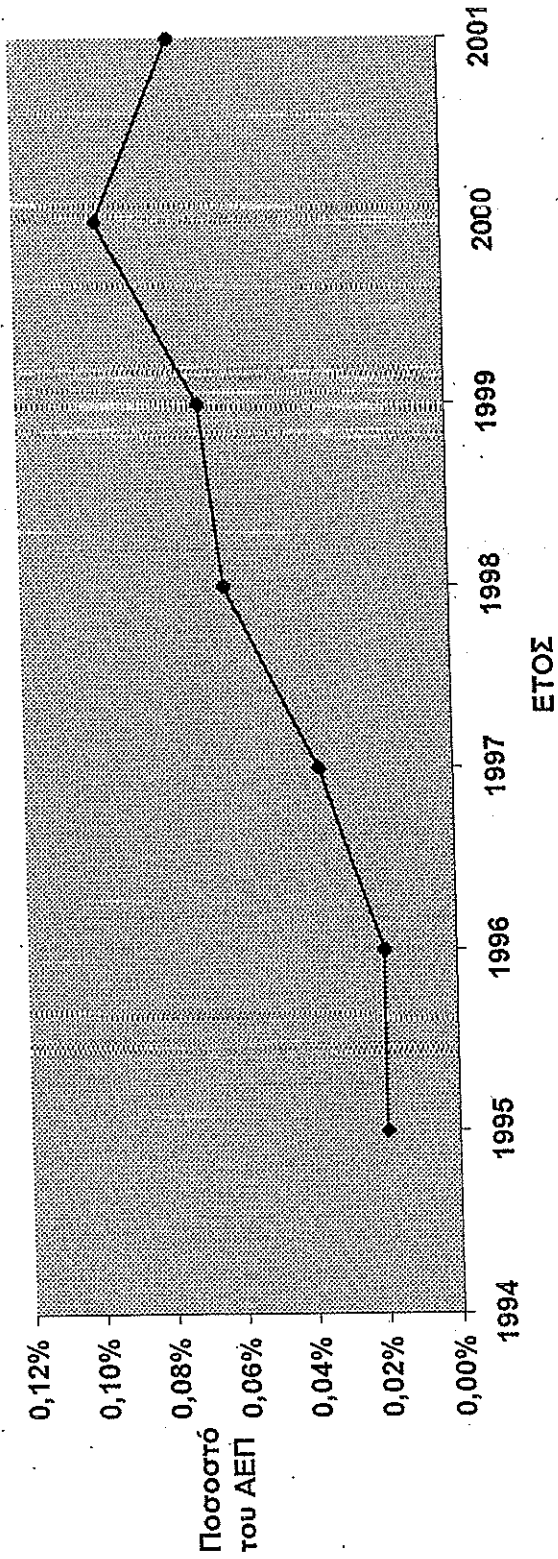
ΑΣΙΑ		
Κατηγορία I	Ποσά	Ποσοστά
Μέση Ανατολή		
Παλαιστίνη	1,99	24,03%
Λίβανος	0,66	7,97%
Συρία	0,22	2,66%
Ιορδανία	0,15	1,81%
Λοιπές Χώρες	2,11	25,48%
Σύνολο	3,14	37,92%
Κεντρική Νότια Ασία		
Αρμενία	1,58	19,08%
Αφγανιστάν	1,38	16,67%
Ινδία	1,23	14,86%
Γεωργία	0,39	4,71%
Ουζμπεκιστάν	0,21	2,54%
Λοιπές Χώρες	0,24	2,90%
Σύνολο	5,03	60,75%
Απω Ανατολή		
Κίνα	0,09	1,09%
Μογγολία	0,02	0,24%
Φιλιππίνες	0,00	0,00%
Κορέα Δημ.	0,00	0,00%
Λοιπές Χώρες	0,00	0,00%
Σύνολο	0,11	1,33%
Λοιπές Χώρες	0,00	0,00%
Σύνολο	8,28	100,00%
Τεχνική Συνεργασία	4,01	48,43%
Επενδυτικά Προγράμματα	0,06	0,72%
Ευρείας Έκτασης Αναπτ. Σχέδια	1,35	16,30%
Λοιπή Βοήθεια	2,86	34,54%
Σύνολο	8,28	100,00%
Κατηγορία II		
Ισραήλ	0,07	100,00%
Ταϊβάν	0,00	0,00%
Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	0,00	0,00%
Λοιπές Χώρες	0,00	0,00%
Σύνολο	0,07	100,00%
Τεχνική Συνεργασία	0,07	100,00%
Επενδυτικά Προγράμματα	0,00	0,00%
Ευρείας Έκτασης Αναπτ. Σχέδια	0,00	0,00%
Λοιπή Βοήθεια	0,00	0,00%
Σύνολο	0,07	100,00%

13.

Γραφικές Παραστάσεις

- A. Καθαρές δαπάνες διμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας (ODA) και κρατικής βοήθειας(OA) ως ποσοστό του ΑΕΠ [έτη 1995-2001].
- B. Ποσοστιαία κατανομή διμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας (ODA) και κρατικής βοήθειας (OA) κατά γεωγραφική περιοχή [έτη 1997 2001].
- Γ. Κατανομή διμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας (ODA) κατά γεωγραφική περιοχή (χώρες κατηγορίας I) [έτος 2001].
- Δ. Κατανομή κρατικής βοήθειας (OA) κατά γεωγραφική περιοχή (χώρες κατηγορίας II) [έτος 2001].
- Ε. Ποσοστιαία κατανομή της διμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας (ODA) και κρατικής βοήθειας (OA) (χώρες κατηγορίας I+II) κατά είδος [έτος 2001].
- ΣΤ. Ποσοστιαία κατανομή της διμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας (ODA) και κρατικής βοήθειας (OA) κατά είδος και κατά γεωγραφική περιοχή (χώρες κατηγορίας I+II) [έτος 2001].
- Z. Οργανόγραμμα της διοικητικής δομής 2001

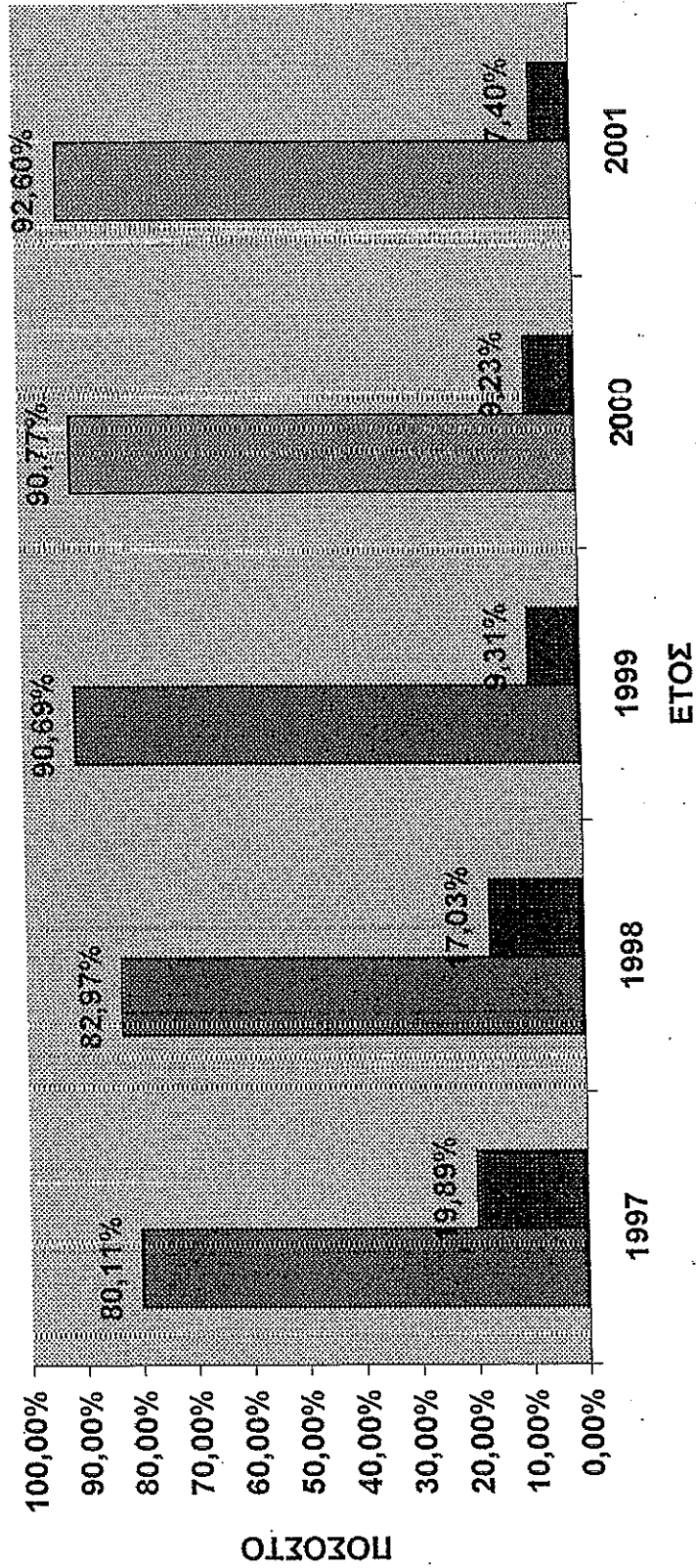
ΚΑΘΑΡΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ(ΟΔΑ) ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗΣ
 ΒΟΗΘΕΙΑΣ(ΟΑ)
 ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ
 ΕΤΗ 1995-2001

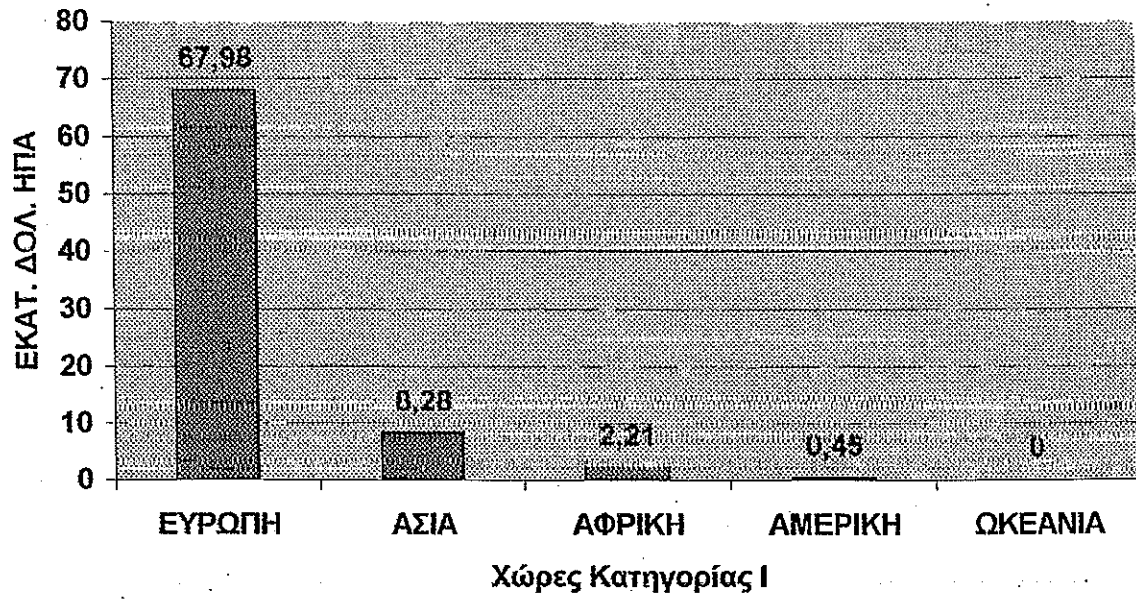
ΑΕΠ 1995 = 117563,88 εκατ. δολ. ΗΠΑ (1 USD = 231,663 δρχ.)
 ΑΕΠ 1996 = 124480,00 εκατ. δολ. ΗΠΑ (1 USD = 240,712 δρχ.)
 ΑΕΠ 1997 = 121131,00 εκατ. δολ. ΗΠΑ (1 USD = 273,058 δρχ.)
 ΑΕΠ 1998 = 120722,50 εκατ. δολ. ΗΠΑ (1 USD = 295,529 δρχ.)
 ΑΕΠ 1999 = 125353,70 εκατ. δολ. ΗΠΑ (1 USD = 305,6926 δρχ.)
 ΑΕΠ 2000 = 111916,00 εκατ. δολ. ΗΠΑ (1 USD = 365,4544 δρχ.)
 ΑΕΠ 2001 = 117190,00 εκατ. δολ. ΗΠΑ (1 USD = 380,4920 δρχ.)

ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Β
 ΠΟΣΟΣΤΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΜΕΡΟΥΣ
 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
 (Χώρες Κατηγορίας I και II) - ΕΤΗ 1997-2001

■ Κατηγορία I ■ Κατηγορία II

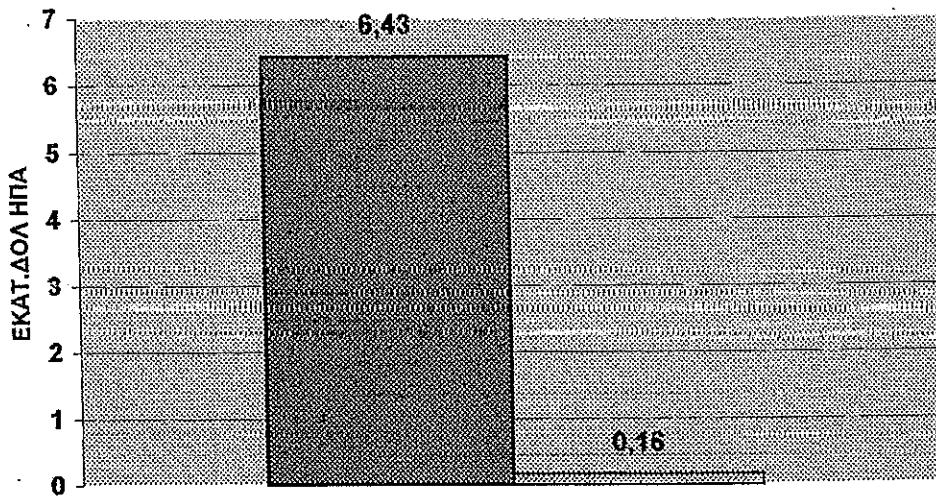

ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Γ
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ι - ΕΤΟΣ 2001

ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Δ
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ II - ΕΤΟΣ 2001

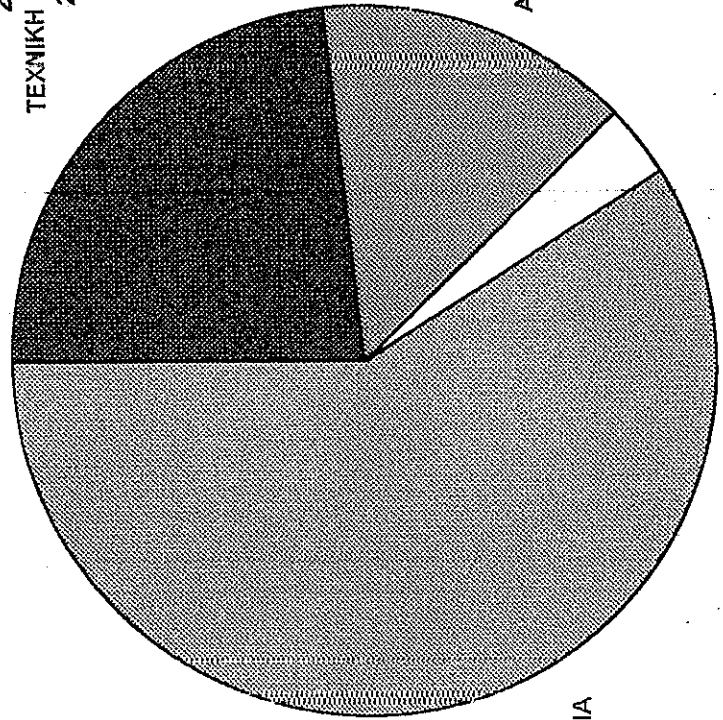
■ ΚΑΕ και ΚΑΚ ■ Πιο αναπτυγμένες από τις αναπτυσσόμενες χώρες

ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ (ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ I και II)
ΕΤΟΣ 2001

■	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	20,91
▨	ΕΥΡΕΙΑΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ	12,77
□	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	2,87
▩	ΛΟΙΠΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	52,55

20,91
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
23%

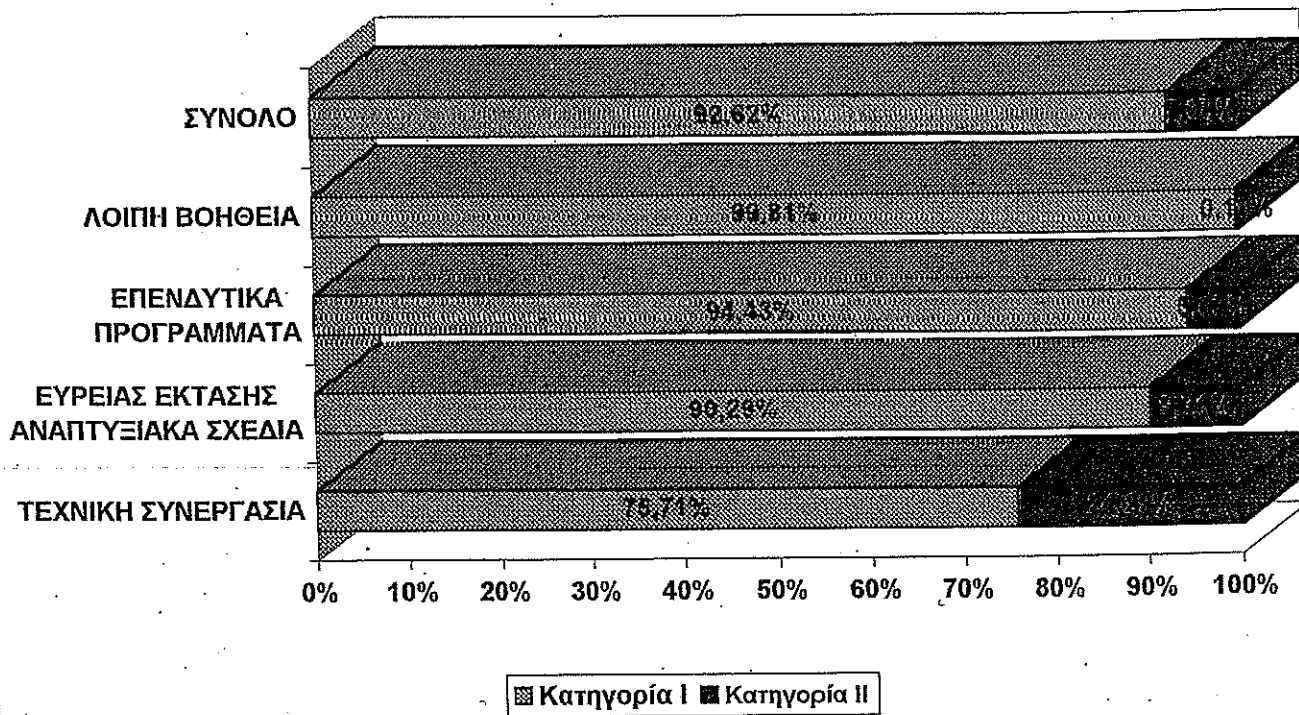

12,77
ΕΥΡΕΙΑΣ ΕΚΤΑΣΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ
14%

52,55
ΛΟΙΠΗ ΒΟΗΘΕΙΑ
60%

2,87
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
3%

ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤ
 ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ
 ΠΕΡΙΟΧΗ
 (ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ I ΚΑΙ II)
 ΕΤΟΣ 2001

ΠΙΝΑΚΑΣ Η'

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

